

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 20.

1976 m. GEGUŽĖS – MAY 19 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

SOLŽENICYNAS VEIKIA

SOLZHENITSYN
Research for book
THE TORONTO STAR
B 22 Wed., May 5, 1976

Aleksandras Solženicynas yra atvykęs į JAV ir Stanford universitete Hoover Institute, kur randasi Rusijos 1917 m. revoliucijos istorinė medžiaga. Jis medžiagą savo naujai išleisti ruošiamajam knygai. Kur jis apsigyvens, kol kas laikoma paslapyje.

Per pasikalbėjimą su spaudos atstovu A. Solženicynas dar kartą pabrėžė, kad JAV ir Sovietų detante yra Sovietų trūkumą užtikliuoti ir susilpninti amerikonus kariškai ir višose srityse.

KREMLIAUS VARŽTAI NEATLEISTI

"Toronto Star" gegužės 5 d. žurnalistas Robert Nielsen rašo, kad lietuviai imigrantas Bronius Naudžiūnas pasakoja, jog rusų komunistai jį išstremė į Sibirą su broliu 12 metų ir išlaikė ten koncentracijos stovyklose 10 metų. Kodėl? — autorius klausia. Juk tai patys tie, kad nekaltai, nes vaikų jokio nusikaltimo nepadarė.

Korespondentas rašo: Tuo laiku, kai Stalinas valdė, nebūtina pilietis turėjo būti kuonors apkaltintas. Pagal B. Naudžiūno atskleidimo pavyzdį, Kremliaus valdžia lyg tuo išspėdavo ktekvieną 10 metų amžiaus vaiką gali gauti 10 metų išstėrimo už nieką".

Tos pačios dienos dienraštis savo vedamajame rašo: "Detante neišvaduoja daug žmonių". Vienas iš Helsinkio sutarties punktų yra, kad informacijos ir žmonės laisviau bendradarbiaus ir keltaus su visais kraštais, tuo pačiu ir su SSSR okupuotais kraštais. Bus atbūpus laisvesnis susistekimas. Deja, Kremliaus varžtai dar nėra atleisti.

Kanados užsienio reikalų ministras Allan MacEachen tuo reikalu pareiškė, kad jis esąs nepatenkintas, nes detantės sutartis laužoma, nesilaikoma pažadų kas liečia abiejų kraštų piliečių susistekimą. (Russians and East Europeans are still very restricted on traveling West. Soviet Ambassador to Canada is patently aware, that the USSR is violating the promise per radio to

kitaits būdais ntekina ir nori sumenkinti sovietų valdymosi sistemą.

SULYGINO SU HITLERIU

Kinijos žinių agentūra HSIHUA Leonidą Brežnevą SSSR valstybės gaivą sulyginu su 1939 m. v. Adolfu Hitleriu. — L. Brežnevas visomis jėgomis ruošiasi karui, norėdamas geriausiai apstinginkluoti. Milijonai vergų dirbą už trečdali atlyginimo idant raudonoji armija pajėgtų užkariauti pasaulį.

JAV ŽAIDYNĖS TIK 28,000,000

Prezidentas Ford'as, dalyvaujant 7 Žemės Olimpiados žymenų laimėtojų pranešė, kad iš Kongreso prašys paskirti 28 ml. dol. pastatams Lake Placid 1980 m. Žemės Olimpiadai.

ŠVEDIJAI GEDA NEPAMIRŠTA

Pasauliniam karui pasibaigus, 1945 m. gegužės 8 d. Švedija sulaužydama Azylo taisyklę principus išdavė Sov. Sąjungai lietuvius karus, kurie prašėsi prieglobščio Švedijoje. Išduoti buvo šie kariai: maj. Mikolajūnas, kpt. V. Langė, lt. J. Jančys, lt. J. Plevokas, lt. Lengvelis, kpt. V. Soteris, pusk. V. Ingelevičius, gyd. Zinkevičius ir St. Dranaska.

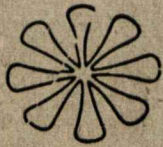
Dalis išliko gyvi ir kitos dalies likimas nėra žinomas. Tuomet ėjo kalbos, kad Švedija išduosianti Sovietams visus karo pabėgėlius. Vokietijos lietuviai ir kt. tautybių asmenys kreipėsi į JAV karo vadovybę prašydami pagalbos. Buvo žinoma, kad generalas Patton buvęs pasiūstas pas Švedijos karalų, kad išdavimą sulaukytų. Bet visgi Švedija dalį baltiečių karų išdavė.

BENDRUOMENYBĖS

SVEIKINIMAS

Ausros Vartų Parapijai švenčiant 25 metų nuo įsteigimo sukaktį, nuosirdus sveikinimas jos steigėjus, priešakyje pirmąjį ir dabartinį kleboną kun. Joną Kubilių, S.J. ir visus aukštesnius Bažnyčios Valdytojus, kurie leido ir pagelbėjo įsteigti šią parapiją.

Tegul ši parapija ir antrąjį ketvirtį amžiaus veikia kaip pirmajai, atlikdama ne tik dvasinius lietuvių reikalus, bet sukurdamą apie save lietuvių išlaikymo aspekta. NL.

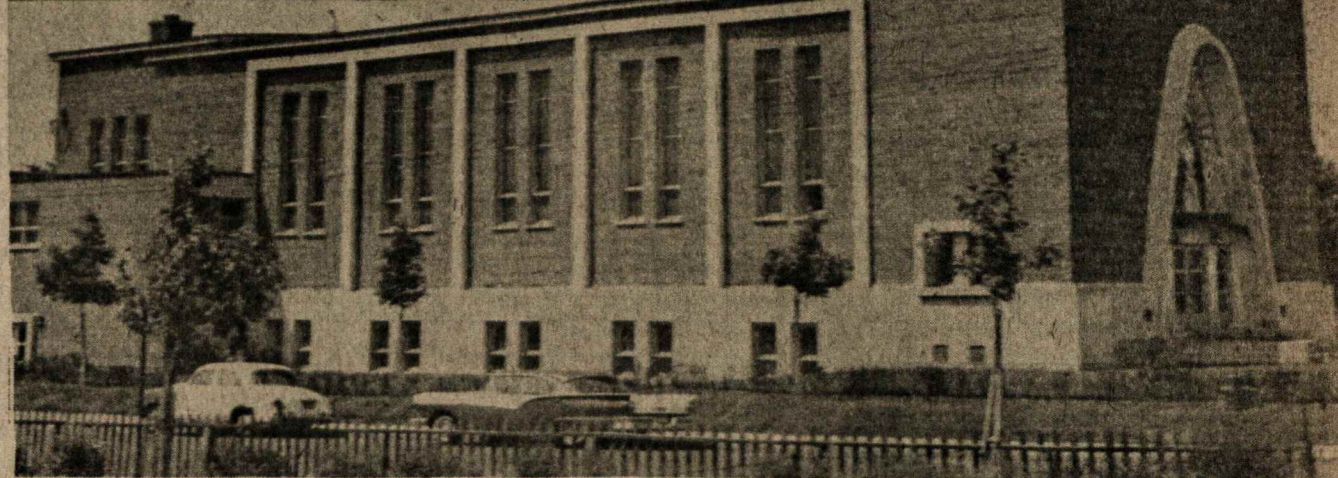
TAUTINIŲ SOKIU ŠVENTĖ rugėjo 5 dieną CHICAGOJE

(Gauta Nacional Bicentennial vėliava)

Penktosios lietuvių tautinių šokių šventės rengime jau atlikta daug paruošiamųjų darbų, minėtų spaudoj. Daugėja ir darbininkai. Jų skaičius šventės komitete šiuo metu siekia 70 asmenų.

Didelės reikšmės įvykis šventei buvo Tautinių Šokių Instituto suruošti tautinių šokių mokytojų kursai Dainavoj su 90 kursantų.

LB JAV krašto valdybai pritarant, atlikus formalumus, tautinių šokių šventė buvo inkorporuota Illinois valstijoje 1975 spalio 2, kaip Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc., nesiekianti pelno korporacija. Jos direktorių tarybą sudaro 6 LB atstovai ir 4 Tautinių Šokių Instituto atstovai. Visi nuo mokesčių atleidimo žygiai Internal Revenue Service buvo užbaigti 1976 vasario 19 advokato P. Zumbakio pastangomis; už tai jam priklausė didelė padėka. Inkorporavimo statusas buvo reikalingas ne tik atleidimui nuo mokesčių, bet ir registracijai Chicago Bicentennial Committee, Illinois Bicentennial Commission ir American Revolution Bicentennial Administration, Washington, D.C.

Penktoji tautinių šokių šventė š.m. kovo mėn. buvo priimta narių Nacionalinį Bicentennial Etninių Grupių Komitetą. Jau yra gautas Certificate of Official Recognition, pasirašytas vyriausio JAV Bicentennial administratoriaus John W. Warner. Kartu gauta ir Nacional Bicentennial vėliava, dedikuota penktajai lietuvių tautinių šokių šventei.

Šventės lėšų telkimo komitetas jau atliko didelį darbą, kovo 27 Chicagoje surengdamas iškilmingą banketą, kuriame dalyvavo apie 250 asmenų. Pelno gauta apie \$8,000. Chicagoje bei apylinkėse pradėtas ir aukų rinkimo vėjus apmokėti šokių kelionėms. Visos kitos vietovės, kur yra tautinių šokių vienetai, yra paprašytos sudaryti vietinius lėšų telkimo komitetus, rinkti aukas vietovėse, telkti lėšas parengimais, nes šventės samatų nėra pakankamai pajamų apmokėti pusės šokių kelionėms. Dar neaišku, ar bus gauta finansinė parama iš federalinės valdžios. Jos gali ir nebūti. Didesnės kelionių išlaidas turi grupės iš

Anglijos, Venecijos ir Brazilijos. Dar neaišku, ar galės atvykti šokių grupė Ratukas iš Vokietijos. Šiuo metu atrodo, kad šventė bus apie 2,200 šokių.

Visos grupės labai intensyviai ruošiasi šventei. Programos direktorė G. Gobienė tikisi, kad visi šokėjai tinkamai pasiruoš. Muzikinius šventės reikalus administruoja muzikinis direktorius Algis Modestas. Himnams ir kėturiom dainom su šokiais atlikti šventėje pakviesti pagrindiniai Chicago lietuvių chorai.

Šiam jungtiniam šventės chorui diriguos muz. A. Jurgutis. Tautinių šokių muziką atliks amerikiečių profesionalų orkestras ir tautinių instrumentų ansamblis. Visa vienuolika šventės darbų komisijų sėkmingai atliks savo pareigas, ir visi komiteto nariai bei jų talkininkai, vieningai dirba visus šventės darbus. Tautinių šokių grupių vadovės ir vadovai rodo pasitikėjimą šventės rengimo komitetui. Tarp visų vyksta vieningas bendradarbiavimas. Jau pradėta šventės reklama spaudoj ir paruošti plakatai lietuvių ir anglų kalbomis.

Amerikos Bicentennial minėjimas penktąją liet. tautinių šokių šventę amerikiečių priimtas labai palankiai, su dideliu gyrimais. Šventės komitetas bū-

vo pakviestas dalyvauti su programa ir Illinois Bicentennial minėjime. Susitarus su tautinių šokių grupių vadovėmis, šią reprezentaciją atliks visos tautinių šokių grupės Chicagoje, prie jų prisijungiant chorams bei tautodailės parodai. Šventės komitetas kviečia ir visus kitus liet. tautinių šokių vienetus kituose miestuose ar valstijose dalyvauti amerikiečių Bicentennial minėjimuose su mūsų tautiniu menu.

Šventės garbės komitetas jau sudarytas. Į jį sutiko įeiti visi kvieštieji. Komitete yra 36 asmenys. Tikimasi, kad visi garbės komiteto nariai ir daug kitų garbės svečių dalyvaus ir pačioje šventėje.

Šventės programos bilietai kainuoja nuo \$3.00 iki \$8.00 ir po \$12.50 ložėse. Paštu bilietai galima gauti rašant čekius Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu ir siunčiant Joniui Spurguiui, 4239 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60636. Nuo birželio 1 visi šventės bilietai bus gaunami asmeniškai Marginiuose, 2511 W. 69th St. Chicago, Ill.

Šventės šokių registracija ir nakvynėmis rūpinasi Joana Krutulienė, 7255 So. Richmond St., Chicago, Ill. 60629. Nakvynių rezervacijomis moteliuose reikia apsisūpinti jau dabar.

Jau pradėti platinti šventės banketo bilietai. Jų kainą — po \$15.00 asmeniui (šventės programos dalyviams — po \$10.00). Juos jau galima gauti pas A. Mažeikienę, Paramos krautuvę, 2534 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629, čekius rašant Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu.

Penktosios lietuvių tautinių šokių šventės šūkis, minint JAV 200 metų nepriklausomybę, yra paskutiniai a.a. Romo Kalantos žodžiai: "Laisvės Lietuvai!" Visi lietuviai iš visų kraštų kviečiami dalyvauti šioje šventėje ir šventės šūkį paskleisti, kiek galima, plačiau laisvės besidžiaugiančiam pasauliui.

Bronius Juodelis
Šventės komiteto pirmininkas

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už \$5.00 pirmuosius po užsakymo metus, t.y. neužima skaitytojams.

LONDONO, ONT. "BALTIJOS" ANSAMBLIO ŠOKĖJAI SU VADOVAIS M. D. CHAINAUSKAIS.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$9.50, visur kitur — \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštelis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

BENDRADARBIIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA. GRAŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

III PLJ KONGRESUI PRAEJUS

Dar taip neseniai lietuvių išeivijos dėmesio centre buvęs III PLJ Kongresas jau praeityje. Kongreso ruošimo ir įvykdymo darbai, pasiekę kulminacinį tašką, staiga nutrūko ir sustojo. Bėlieka paruošti apyskaitas ir kongresas, jau tikra šio žodžio prasme, bus praeities įvykis. Sprendžiant iš sulauktos paramos ir dėmesio, yra aišku, kad visuomenė jaunimo kongresus vertina teigiamai, jų nauda ir prasmingumu neabejoja, nors, žinoma, atsiranda ir priešingų nuomonių.

Pažvelgus į išeivijos lietuvių jaunimo gyvenimą ir jo lietuvišką veiklą, jaunimo kongresai yra išskirtinai reikšmės įvykiai. Jie bendram darbui ir tikslui suburia skirtingų pažiūrų ir ideologinių įsitikinimų jaunimą. Kongresai, taipgi, duoda jaunimui galimybę dirbti savarankiškai, pagal savo sugebėjimus, be vyresniųjų nustatytų taisyklių. Tiesa, kongresus globoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri turi savo gaires, tačiau jaunimas turi pilną sprendimo laisvę ir gali kongresus suruošti tokius, kokių pats jaunimas pageidauja ir sugeba suorganizuoti. Kiekvieno kongreso ruošimui sudaromi visai nauji rengimo komitetai, susideda iš įvairiausių jaunimo organizacijų atstovų. Čia tačiau ir susiduriama su tam tikra problema. Sudarant vis naujus rengimo komitetus, kurie neturi tęstinumo, nes likviduojasi kongresui pasibaigus, nukenčia bendra pokongresinė jaunimo veikla, Kiekvienas įvyksta kongresas yra organizuojamas "iš naujo", vartojant buvusio kongreso modelį ir nepilnai pasinaudojant sukaupta patirtimi. Daug energijos, laiko ir talento yra sunaudojama; sudarinėjant įvairias komisijas ir jas išjudinant į darbą. Nebelieka laiko nei energijos naujųjų įvedimui. Kongresai darosi panašūs, mažėja dinamika. Reikia pripažinti, kad pirmojo kongreso organizatoriai parodė daugiausia originalumo, nes jie kongresą sukūrė. Trečiasis kongresas kartojo antrojo kongreso struktūrą, nors viskas ir buvo suorganizuota Pietų Amerikos lietuvių jaunimo jėgomis. Šio kongreso dinamiką sudarė skirtinga aplinkuma ir žmonės, ne kongreso forma ir įvykiai. Stovyklos ir Studijų dienų programos buvo paruoštos Pietų Amerikoje ant JAV-se sukurtų rėmų, ir dėl to kai kas įžiūrėjo Chicago norą dominuoti, tačiau iš tikrųjų tai buvo tik formos pakartojimas. Šiuo metu nebendau nuvertinti III PLJ Kongreso ir jo organizatorių, nes Pietų Amerikos mastu tai buvo svarbiausias įvykis tenykdžių lietuvių gyvenime. Rezultatai ryškūs ir neabejotinai teigiami. Kongreso rengėjai, idėję milžiniškas pastangas, nugalėję įvairiausias kliūtis, tikrai verti pripažinimo ir teigiamo įvertinimo. Tačiau neturime užmerkti akių besidžiaugdami rezultatais, bet pagalvoti apie IV PLJ Kongresą, kuris, kaip žinia, įvyksta 1979 metų vasarą Vakarų Vokietijoje. Pasiruošimui laiko liko nedaug. Jei norime sekanti kongresą matyti nenustojusi dinamikos, jau dabar laikas pradėti galvoti kaip tai atsiekti. Kuo jis turėtų skirtis nuo praeitų kongresų?

Antrojo kongreso metu įsisteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Sąjunga buvo ir faktinė III PLJ Kongreso organizatorė, nors ir PLB globoje. Dabar, po kongreso, Sąjunga sustiprėjusi ir sudariusi naują vadovybę Kanadoje, galėtų susirūpinti sekantiu kongresu, paieškoti naujų formų. Naujovės įgyvendinti jau, žinoma, būtų IV PLJ Kongreso komiteto darbas, kuris veiks Vokietijoje. Taigi ko naujo galime tikėtis sekantįme kongrese?

Natūralu būtų turėti tai, ko neturėjome pirmuosiuose kongresuose. Neturėjome jaunimo kūrybos: jaunimo sukurto literatūros, muzikos, dailės, mokslinių darbų ir t. t. Tarpkongresiniai periodai turėtų būti naudojami šiems darbams sukurti, o kongresai jiems parodyti ir įvertinti. Geriausias darbas būtų naudinga atžymėti vienkartinėmis bei pereinamomis premijomis. Nereikėtų vengti ir piniginių premijų, nes jomis galima sukelti didesnį susidomėjimą ir subsidijuoti patį kūrėją. Premijuoti darbai, kai įmanoma, galėtų būti išleisti atskirais leidiniais, kurie padėtų jaunimo kūrybai išvysti dienos šviesą, įprasmintų pačius jaunimo kongresus ir būtų įnašas į lietuvių išeivijos kultūrą.

Dabartiniuose kongresuose turime talentų vakarus, kuriuose pasirodo tik atlikėjai. Kodėl neturėti kūrybos festivalio, kuriame matytume pačius kūrėjus? Tokiam festivaliui būtų galima skirti net keletą kongreso dienų, siaurinant tradicines stovyklas, kurioms paprastai yra skiriama visa savaitė laiko. Vertėtų paieškoti ir kitokių sprendimų kūrybos festivaliui įgyvendinti. Būtų naudinga, kad šiuo reikalu pasisakytų ir pats jaunimas.

Romas Kasparas

PANORAMA

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI ARTĖJANT
— PAŽINKIME ŠOKANTĮ JAUNIMĄ
Londono Ansamblio Baltija

Prieš pradėdamas rašyti, ką žinau apie BALTIJOS ansamblių, visų pirma turiu paaiškinti, jog jis gyvuoja Kanados ne Anglijos Londone. Paaiškinu todėl, kad Penktoje /JAV ir Kanados/ Tautinių Šokių šventėje Čikagoje š.m. rugsėjo 5 d. gal būt dalyvaus viena tautinių šokių grupė ir iš Anglijos, bet nežinau, ar ji iš Londono ir nežinau jos vardo. Taigi, net jei ir vardai sutaptų, čia dabar rašau apie Ontario Londono BALTIJĄ.

Kada BALTJA buvo įkurta, visiškai tiksliai datos tuo tarpu niekas neskelbia. Bet tautinių šokių grupė čia jau gyvuoja virš 20 metų. Prieš maždaug dešimtį metų prie tautinių šokių grupės prisijungė choras ir tik tuomet menininkai vienetas gavo dabartinį BALTIJOS ansamblio vardą. Tautinių šokių mokytojai ir grupės vadovai — Dana ir Miras Chainauskas. Grupės muzikantai yra Vitas Valaitis, Jurgis Valaitis, Leonardas Lukša ir Marius Chainauskas. Choro dirigentė — Rita Viliš, o akomponiatorė — Loreta Lukša. Labai gailla, kad spaudai pateiktoje informacijoje pasikutinės dvi moteriškos pavardės suvyrškintos. Galia tik spėti, jog Rita yra Vilėnė ir Loreta Lukšienė.

BALTJA jau yra dalyvavusi dviejose Tautinių Šokių šventėse — Trečiojoje ir Ketvirtajame. Kiti ypač pažymėtini BALTIJOS pasirodymai buvo šie: 1967 m. St. John,

Newfoundlande, 1967 m. Montrealio Expo 67 parodoje, 1973 m. Edmontone /Kanados Vakaruose/, 1974 m. Winnipego /Lietuvių Dienoje/ Pats paskutinis ir pats tollimaušias BALTIJOS ansamblio skrydis įvyko 1975 metų gale — 1976 metų pradžioje, net į tris Pietų Amerikos kraštus. Tai buvo Trečiojo Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso metu. BALTJA buvo vienintelis šiaurės Amerikos meno vienetas, kongreso dalyviams ir kitokiai P. Amerikos lietuvių bei svetlimtaučių publikai pasirodęs Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Ši keilinė iš ansamblio vadovų bei narių pareikalavo nema-

žal lėšų ir paslaukojimo, bet kartu visiems suteikė ir daug džiaugsmo. Tokios išvykos daugeliui tepasitaiko tik kartą gyvenime. Šią išvyką "TŽ" plačiai aprašė vadovas M. Chainauskas.

Dabar BALTJA repetuoja ir ruošiasi Penktajai Tautinių Šokių šventei. Repertuare turi 15 šokių. Šventėje dalyvaus 12 mergatelių ir 17 vyrų.

Tiek būtų pačių pagrindinių žinių. Bet čia taško dar nestatome. Šalia reguliaros 29 jaunuolių grupės, D. ir M. mankština ir 16 vėteranų, nes, kaip žinome, šios šventės metu Čikagos Tarptautinio amfiteatro arenoje ir vėteranams šokėjams bus duota proga pasireikšti su pora šokių. Londono tautinių šokių vėteranai ir darbą kibo su didžiausiu entuziazmu. Jų muzikantai yra Leonardas Lukša. M. Chainausko pra-

neštimu, vėteranams taip puikiai sekasi, kad prieš važiuojant Čikagon, ši grupė yra numačiusi jau keletą viešų pasirodymų.

Verta dar pažymėti, jog Londono BALTIJOS ansamblio dalyviai, kaip ir Nlagaros Pustasallo Nemuno šokėjai, ne visi gyvena vienoje vietoje, mieste, bet yra išsiskaidę po plačias apylinkes, po tabako ir kitokius ūkius. Bet noras būti savųjų tarpe, noras kelti lietuvių vardą svetlimtaučių tarpe, noras neblogiau pasirodyti už didmiesčių gyventojus, nugalėti nuotolių ir kitokias kliūtis.

Penktajai Tautinių Šokių šventei prisitartinus, per Ontarijo lygumas, per Michigano kalvas risis pilnas autobusas Londono baltijiečių, kurie rugsėjo 5 d. išjungtų į trijų tūkstančių šokėjų masę.

Alfonsas Nakas

"BALTIJOS" ŠOKĖJŲ DALIS

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

J. KARKOS PASISAKYMA

Skaičiau gerus atsiliepimus apie šią skiltį.

Urvilnis žmogus praeityje, sužvėrėjęs diktatorius dabartyje vartoja žodį, stekdamas pėklus. Tuo tarpu, žodžio kultūringa paskirtis yra priemonė susilpninti, teškan bendro, visiems priimtino gėrio — tiesos.

Civilizacijos laipsnis matuojamas ne materialinėmis ar dvasinėmis vertybėmis, bet kokiam harmonijos laipsni yra žmogus tarp žmonių, tauta tarp tautų.

Šios mintys man kilo iš p. J. Karkos pasisakymo mūnėtoje skiltyje /nr. 15/. A. Baronas yra žinomas humoristas. Nel komedijantas aktorius, nel humoristas poetas nėra kvailiai. Bet kas juos palma už gryną pinigą gali toks būti. Jumoras yra veiksminga priemonė išvengti skilvio slogų ir kitų sunkiai gydomų negalavimų.

Šiame blogybėse paskendusiame pasauly, laimingas yra tas, kuris sugeba juoktis pro ašaras — jis ilgiau gyvena; kuris juokdamasis verkia — tas merdi, nes jo akys aptemę.

B. Bačtinas
Stimcoe

PRIEŠ PRIEVARTOS VEIKSMUS OKUPUOTOJ LIETUVOJE

Paskutiniu laiku tarp mūsų kas komunistams žiaurumams nesudavę tokio smūgio kaip Nobelio premijos laureatas rašytojas A. Solženicynas, kuris atskleidė daugybę faktų iš jų sleptamų

krūvinių darbų. Savo antroje knygoje "The Gulag Archipelago" jis liudija ir apie lietuviams daromas nežmoniškas skriaudas. Jis kalba apie tremtinius lietuvius, nugalėjusius Sibiro miškus. Jis pasakoja apie rusų nusiųstus į Lietuvą enkavardistus apsaugoti liaudies seimo narius. Solženicynas su užuojauta rašo apie lietuvių kalines moteris, kurias lietuvių kalinių kunigas sutuokdavo su kaliniais vyrais, jiems esant kalėjimo užtvary atskirtiems. Solženicynas uždokumentavęs faktus, kaip tremtiniai lietuviai, mirtingai išvarginti, kalinio režimo iškaninti, Kraslago iš desperacijos eidavo artyn užtvary ir sargybinių, nebepaisydami, kad juos nušaus, gal net tokie būdai stekdami, kad jų kančios pasibaigtų. Solženicynas liudija, kaip žiauriai tremtinių stovyklose lietuvius apiplėsdavo ten uždaryti kriminalistai. Su užuojauta pasakoja, kaip Unžlago 1950 metais dėl sunkių kančių pusiau pamitūs Molsejevaltė buvo varoma į darbus, bet ji sargybinių nebepaisydama, nusilko į šalį "ieškoti savo motinos". Administracija paskelbė, kad tai bandymas pabėgti. Ją sugavo, priėjo prie stulpo ties vartais ir pranešė, kad už tą jos "nusikaltimą" visai stovyklai atimamas sekmadienio poilsis. Sekmadienį iš darbų grįžę pavargę kal kurie kaliniai apspaudė nelaimingąją o dar kal kurie net smogė į ją, tuo parodydami, kad dėl jos jie netekę sek-

madienio. Molsejevaltė tik palankiai šypsojosi...

Lietuvių Religinės šalpos rėmėjų sąjūdis Čikagoje imasi iniciatyvos sušaukti organizacijų atstovus ir sudaryti komitetą, kuris keltų balsą prieš prievartos veiksmus okupuotoje Lietuvoje, prieš kaltinimus dėl spaudos ir žodžio laisvės.

Helsinkio susitarimai mums svetimi, bet ir rusai Helsinkio susitarime pripažino, kad žmogaus teisės nėra tik valstybės vidaus reikalas, kad pasaulis turi teisės kelti balsą, jei kur toje srityje nusikalstama. JAV kongresas susirūpinęs, kad Sovietų Sąjunga labai nusikalsta savo pasižadėjimams pagerbti žmogaus ir piliečio teises, svarsto sudaryti komitiją, kuri reikalaujotų tuos atvejus, kai toks žmogaus teisių laužymas pasireiškia. Aišku, kad čia turima galvoje Maskvos

komunistų diktatūriniai darbai. Tokio kongreso komiteto sudarymas labai sveikintinas ir reikėtų JAV kongreso narius skatinti, kad jis greičiau būtų sudarytas.

J. P.

Toronto

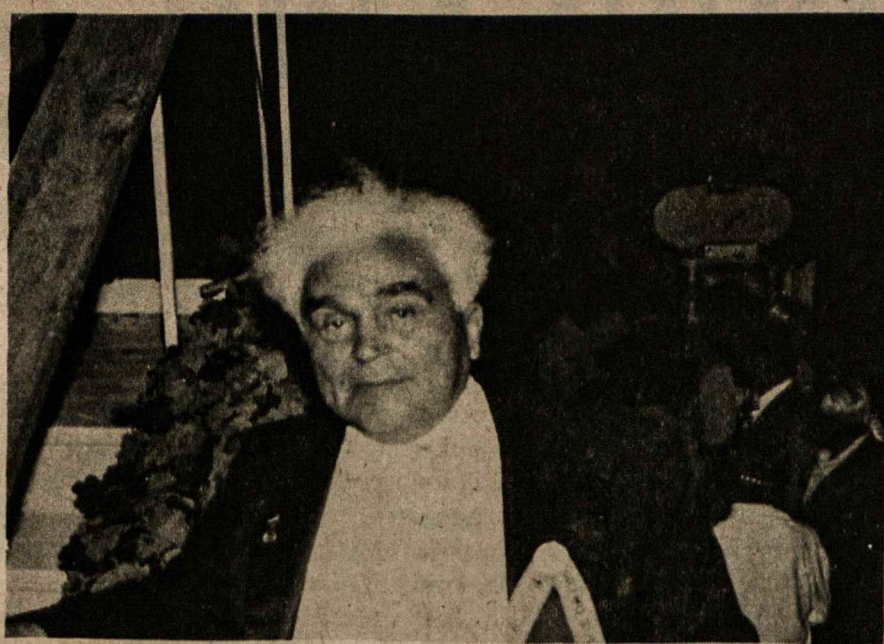
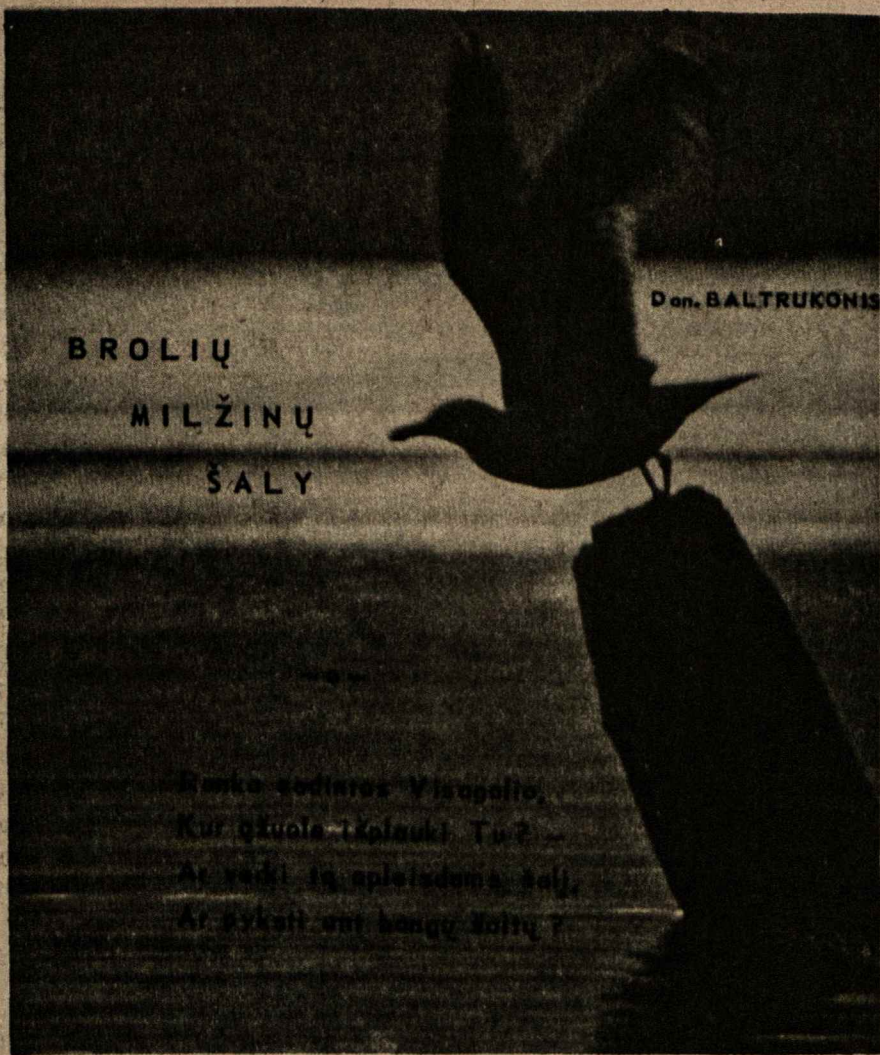
ANTI-KOMUNISTINĖ PARODA

Šių metų kovo mėnesį Turbato mieste, S. Paulo buvo sukurta antikomunistinė veiklos paroda, parodanti komunistinio veidą ir jo veiklą Pietų Amerikoje. Paroda valzdavo ir kovos būdus prieš komunistą. Joje dalyvavau ir aš su savo išstatytais darbais, rašiniais, knygomis ir reportažais. Fotografiškai matyti dailis mano skyrėlas, kuris itin buvo komentuojamas, nes ten buvo lietuvių kalba knyga "Aš kaltinu". Parodoje su savo rašto darbais — leidiniais dalyvavo 18 tautų.

Meldutis Laupinaitis
Brazilija.

Iš antikomunistinės parodos, kurioje išstatyta ir mano parašyta knyga "Aš kaltinu", kuri bus išleista portugalų kalboje. Taip rašo Meldutis Laupinaitis, Foto: Sebastiao R. Bustamante

Meno vadovas ir vyr. dirigentas muzikas prof. Konradas Kaveckas
Nuotrauka J. Aušrotos

mis. Galia tik, kad per mažai "amunicijos" buvo pasiūlyta, nes kaip teko vėliau patirti, žmogus tiesiog nežino, nei kur pradėti, nei kur sustoti. Viskas buvo begalo miela ir įdomu.

DIENOS TEMOMIS

SVARBŪS REIKALAI

Organizuotas visuomeninis veikimas lietuviuose, berods, visada buvo gerbiamas ir net idealizuojamas. Nes mūsų organizacijos sudaromos vis labai kilniems tikslams. Mename, kad jose vis kažkas dirbama visuomenės, tautos, tėvynės labui. O tai juk verta gi pagarbos ir pasigėrėjimo. Dažnas pats priklauso jam, nei daugiau, tai bent kokiam vienam iš mūsų organizacijų. Tik iš priklausymo nelabai ką žmogus teįunti, kiek ten to kilnaus darbo pasidaro. Jei ką dirba, tai tik į valdybas išrinktieji ar maldavimais įprievartaujami. Ataskaitiniuose susirinkimuose valdybininkai skųsdami siūlo girus ar girdamiesi skundžias, kad jiems tekę per metus posėdžiai, sakysim, aštuoniolika kartų, vidutiniškai po pusketvirtos valandos, kad posėdžiaudavo vidutiniškai penkiese. Tai kilniems darbams pašvęsta per 300 valandų metuose. Jei mėgintum bent pusėtinai pinigais tą laiką atlyginti, — kone poros tūkstančių dolerių prireiktų. Kaip negerbsi tokios aukos visuomenei ar tėvynei!

Be ilgainiui kipsas ir ciniškų minčių pakisa. Na, gerai: surengt gegužinę, ar pokylį, ar manifestaciją, ar knygą išleisti — tą matėm ar bent iš tolo girdėjom, kaip kurie ir prisidėjom, — bet ką gi tuose posėdžiuose iki vidurnakčių darėt? Valdybų posėdžiai, tie visuomeninio veikimo nervų centrai neišvengiamai slėpi mistišką miglį. *Tur būt juose svarstomi ir sprendžiami svarbūs reikalai.* Kaip gi kitaip!

Aną mėnesį, pasakodamas apie „Jonyno užkulisius“, minėjau, kad atsitiko man praėjusį rudenį tapti laikinai mobilizuotam Bendruomenės New Yorko apygardos valdybon. Dabar, šio kovo 1-ąją, susilaukiau demobilizacijos. Tie keli mėnesiai pirmo svarbu organizacijos antro svarbu valdybos buvo proga iš vidaus pamatyti, koki svarbūs reikalai tokiose vietose laiko veikėjai iki vidurnakčių. Tarp kelių kasdieninės ruošos reikiųjų peržvalgoje itin išsiskiria trys reikalai, — ar svarbūs, galima įvairiai manyti, bet būdingi.

Pirmas — rinkliava jaunimo kongresui. Radau apygardos valdybą jau senokai tą reikalą pavesdiję apylinkių valdyboms ir dabar klausę jų pranešimų, kaip sekasi. O apylinkių pirmininkai dėstė, kad sekasi sunkiai. Ir kaip gi lengvai seksis, kai apylinkėse, ypač didesnėse, nėra gero ryšio ne tik su visais jų plote gyvenančiais tautiečiais, bet net ir su tais, kurie kartotekose suregistruoti ir kurie net pabalsuoti kas treči ar bent kas šeši metai pasirodo. Laiškais šimtus ar tūkstančius pasiekti nėra iš ko, nes ir narių mokesčiai — atleiskit, „lietuvių solidarumo įnašai“ — patys nesuplaukia. Kaip toj pasakoj: jei be kopėčių iš gilios duobės išlipti negali, tai pareik namo, atsinešk kopėčias ir išlipsi... Aukotojų gauda susirinkimuose, prie bažnyčių, svečiuose, net gatvėse pamatę. Šiek tiek pagavo, bet nuo apygardai numatytos kvotos tada dar buvo toloka. Apygardos valdyba išklaušė tas bėdas, ir neturėjo kuo padėti, išskyrus paskatinimą daryti ir toliau „kas galima“.

Kitas bėgęs trejetą posėdžių užėmęs reikalas buvo Naujų Metų balius. Graži mintis — visiems Didžiojo New Yorko lietuviams drauge Naujus Metus šaukiant pasitikti. Na, ką ten visiems! — kur gi tiek dėtum! Penketo šimtų Židiniui gal būtų jau per daug. Bet iš tikrųjų, regis, ne trejeto šimtų susigundžiusių nebuvo. Bet *virtuolinių, technikinių ir sąskaitinių reikalų* vistiek teko svarstyti ir spręsti begalės. Ir sprendė atsidėję, kaip prityrę žinovai. Tik aš vienas, toj srity profanas būdamas, dezertyravau, kapsydamasis abejonėje — argi tikrai tokiems reikalams Bendruomenėje yra apygardų valdybos?

Spalvingas ir mūsų lietuvių didžiai būdingas reikalas iškilo ryšium su dailės paroda. Bendruomenės NY apygarda jau septinti metai rengia dailės parodą, kaip Vasario 16-ąsios iškilmų dalį. Apygardos valdyba esti visiškai parodos šeiminingė, ir ypač šimt turėjo lemiama žodį net ir paveikslų priėmimo ir premijų skyrimo komisijose. Lyg būtų imtasi kraštutinių

4 NAUJOS KNYGOS

Angliškai:

LITHUANIANS IN AMERICA, Dr. A. Kučas \$6.—
THE BROTHERS DOMEIKA, Novel, L. Dovydenas \$6.—

Lietuviškai:

PASAKYTA PARAŠYTA, Prez. A. Smetonos kalbos \$10.—
ATSPINDŽIAI ŪKANOSE, novelių rinkinys, V. Alantas 6.—

Visos šios knygos gaunamos pas visus platintojus ir LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOJE
395 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127
Tel. 268-7730, vakarais — 282-2759

PRANEŠIMAS: mėn. antros savaitės.
Gintaras Nagys

Vist lietuvių dailininkai, Kanados Lietuvių Dienos dailės kūrė norėtų dalyvauti Kanados Lietuvių Dienos dailės parodos koordinatorių nados Lietuvių Dienos dailės parodoje — spalio mėn. 9-10 dienomis Montrealyje — krepkitės pas Gintarą Nagį, 700 - B Campagneur Ave, Montreal, Quebec, H2V 3P8. Pageidaujame atsakymą gauti iki 1976 m. birželio

• Vilnelių suvažlavimas. Ketveri metalai iš eilės Kanados vilnelių šaukia kasmet suvažlavimą — pasitarimą eilėnais reikalais. Šiais metais toks suvažlavimas įvyks birželio 26 dieną p. p. Česnulų sodyboje, Paris, Ont.

(IŠ "AKIRAČIŲ" — 1976 m. kovo mėnesio)

nių priemonių apsaugoti parodai, kad ne snapo į ją neįkristų koks herezijos uodas ir neįgeltų tradicinio visuomenės skonio ir patriotinių jausmų. Bet, pasirodo, nuo herezių mus dar budriau saugo *slaptoji* tautinė drausmės sargyba. Pirmininkas valdybai atskleidė, kad visuomenė nerimaujanti dėl parodos. Esą, „iš daktarų ir kitų“ gauta įspėjimų, kad paroda būsianti boikotuojama, jeigu joje dalyvautų dailininkas Jonynas, taltinkavęs sovietinei misijai Čiurlionio minėjime. Ir kad net L. Fondas būsias įspėtas, tegu neduoda New Yorkui 1000 dolerių parodos premijai, jeigu toj parodoj bus Jonynas, kuris, ko gera, tyčia galėtų ateiti su geriausiu kūriniu ir nunešti tą tūkstantinę... Ir tai dar ne viskas. Lietuvos Generalinis Konsulas irgi esąs patyręs (ar irgi įspėtas), kad Jonynas gruodžio 12-ąją „viešai taltinkavo sovietams“, todėl paprašęs šį kartą jo — konsulo — nekviešti parodos atidaryti, kad jam neitektų kalbėti iš tos pačios sąkykos su dailininkų sąjungos pirmininku Jonynu. Mat, konsulo statusas neleidžia jam viešai rodytis greta su asmeniu, kuris ką tik viešai pasireiškė greta su oficialiu sovietiniu diplomatu.

Taip iš vienos adatos net du vežimai prisiskaldė. Mūsų pirmininkas, išguldęs visa tai ant stalo, lyg ir buvo besilūš palikti tuos įspėjimus šaly, o vietoj to pasisakyti valdybai *savo nuomonę* apie dail. Jonyno patarnavimą sovietinei misijai ir tik ta nuomone remiantis spęsti jo priėmimo parodon klausimą.

Čia pasidarė būtina man išskirti klausimą visų pirma dėl savęs, — ar neturėčiau būti tuojau iš šios valdybos demobilizuotas, kadangi ir aš buvau Tautų bibliotekoj, kai Jonynas „tarnavo“, paskaitą apie Čiurlionį skaitydamas. Beveik neįtikėtina, bet faktas: be kvotos, be svarstymo ir vienbalsiai, nė minutės nesugaišus, tapau išteisintas. Tada papasakojau pastabas apie tą gruodžio 12-ąsios įvykį, santrauką to, ką jau buvau išsiuntęs *Akiračiams* (Žr. 1976 vasario nr., 12 psl.).

Buvo neabejotina, kad „daktarų ir kitų“ įspėjimai valdyboje turi palankaus atgarsio. Bet visgi buvo suabejota, ar reikia valdybai, pakeliui į parodą, gilintis į visai kitos srities bylą. Su paroda tiksliai siejasi tik *trys dilemos*. Būtent: 1) Jonynas, ar 1000 dolerių? 2) Jonynas, ar rizika susilaikyti ekscesų parodoj? 3) Jonynas, ar konsulas parodą atidarys? Kokia būtų valdybos nuomonė apie Jonynui daromą priekaištą, jį tų dilemų pagal tą nuomonę neišspręstų, kadangi valdyba ne savo iniciatyva prieš jas atsidūrė. Tad, galų gale, valdyba Jonyno nei teisinio, nei smerke, o tik užrašė (be balsavimo) nutarimą, jog *dėl visuomeninės susidariusių nusiteikimų* Jonynas parodoj neturėtų dalyvauti. (Prisipažįstu pats pasiūlęs tokį pilotišką rankų nusiplovimą).

Visi spaudė nykščius, kad Jonynas pats nuo dalyvavimo susilaikytų. Apsiemiau „parišti katinui varpelį“ — atvirai papasakoti jam, kas čia darosi. Įkaito telefono laidai, o išvada — su visais dailininkais drauge viešai parodon kviestas, Jonynas rengiasi joje dalyvauti... O, sako, jeigu ką negerai padariau, tai skųskit garbės teismui, aš tada ginsiuos ir tikiuos apsiginti.

Vel valdybai extra posėdis, — ką daryt? Nejaugi pirmininkui Vakseliui, kaip anamet gubernatoriui Wallace prieš juodukę studentę prie Alabamos universiteto, teks išeiti prie Židinio vartų ir užstot krūtine Jonynui kelią?

Iš virtinės tarimų ir patarimų pagaliau išėjo nutarimas — parašyti Jonynui, kad anas viešasis kvietimas jam nebuvo taikytas...

Po šen ir ten išsakytų nusistebėjimų, pasipiktinimų ir apgailėstvimų, Jonynas grakščiai padėjojo valdybai „už leidimą parodoj nedalyvauti“, niekam nedraskė akių ir kolegų dailininkų — netgi savo žmonos — neatkalbinėjo nuo dalyvavimo parodoj. Paroda įvyko, su konsulu, be Jonyno, be ekscesų, bet ir be L. Fondo tūkstantinės, kurią Fondas, gal nė negirdėjęs apie tuos mūsų adatų skaldymus, jau buvo paskyręs Petravičiui.

Taigi, svarbių reikalų valdybose netrūksta. Tik kiek iš jų, bent kaipurių, kam yra naudos — kasgi žino...

V. Rastenis
3 psl.

(Pradžioje 8 numeryje)

Tautinių šokių diena išaušo diena septintoji. Jau nuo paties ryto mūsų viešbuti apgulė būriai giminų, nes ši diena mūsų yra paskutinė mūsų mielosios Lietuvos padangėje.

Rytas nušvito saulėtas ir žadantis pulkį dieną, koktos mes visi troškome, nes ankstyvą popietę prasidės masiniai tautinių šokių spektakliai Žalgirio stadione.

Mūsų visų nuotaikos buvo gan maišytos. Iš vienos pusės upą kėlė ateinantis popietinio spalvotų festivalis, iš kitos — širdį jau slėgė mūsų užplanuotas išvyktimas 9 val. vakare Vilniaus geležinkelio stotyje, keliuonai į Minską.

Priešpiešis praskrenda mums bebėndraujant būreliuose artimųjų, kurie suvažlavo iš visų Lietuvos kampelių pamatyti šią paskutinę švenčių dieną ir išlydėti mus, taip trumpai čia matytus.

Kambariuose ir viešbučiuose valgyklose salėse vyksta paskutiniai atsisveikinimų pokyliai, kuriuos surengė giminės ar mes patys, leidus valgyklos vadovybei.

Pakutintai pietūs ir ankstyvą popietę pajudėjome link Žalgirio stadione. Dar prieš išvykstant daromos paskutinės grupinės nuotraukos tarp giminų.

Mūsų vadovybė vėl kruopščiai pasirūpino mūsų vietomis Žalgirio stadione, nes čia ne kalnų ar vingio parkai, kur buvo, kad ir ne taip patogų, bet daug vietos pašalais. Paskutiniu momentu aprūpino biletais ir savo artimuosius, kurie taipgi troško pamatyti šį šokių spektaklį gyvą ir iš arti, vietoj to, kad jį regėtų per

televizijos ekranėlius. Čia, viešbutyje aš nupirkau visus likusius biletus ir išdalinau saviems. Jie keliaus savo priemonėmis, o mes, kaip ponai, važiuosime turistų autobusais.

Vėl mane vruojame per istorines Vilniaus gatves, per patį centrą, pro Katedrą, skersai Nėrį, kur ant dešiniojo jos kranto baltuoja moderniškas Žalgirio stadionas. Vykstame kiek anksčiau prieš pradžią, kuri turėjo prasidėti 3 val. p. p., o ant-rasis seansas — 7 val. vakare.

Oras laikėsi nuostabiai geras, nors padangėse ėmė jau rinktis debesėliai. Aplinkui stadione — vis alkstės autobusams. Vietovė gana gerai parinkta, nes čia pat, anapus Nėrės — Vilniaus senamiestis su visom savo garbingom aukštumom: Trijų Kryžių kalnu, Taurų kalnu su Gedimino bokštu ir kita istorine Vilniaus panorama.

Visa grupė įžyguojame pro didžiulius vartus į patį stadioną. Mums vieta skirtingai tik į kairę nuo vartų, beveik pačiame stadiono centre, pačioje aukščiausioje eilėje. Ten dar yra pastogė nuo saulės ar lietaus pasislėpti. Taigi, vieta mums teko tikrai rinktinė. Nuo šio taško galėjome stebėti beveik visus didžiulio stadiono įvykius, be didesnių pastangų. Atvykę, radome stadioną jau gerokai užpildytą tūkstantinių žiūrovų, kurie, kaip ir mes, jau laukė šio spektaklio su nepaprasta nuotaika. Popietinio saulutė smagiškai šypsojosi mums iš dešinės. Tai patogi glausias apšvietimas ir stebėti ir filmuoti. Daugelis iš mūsų buvome apstulinti visais šiam tūkslul reikmenimis: foto ir kino kamera-

... buvo nuostaininga ir miela stebėti mūsų tėvelius...
Iš J. Aušrotos surinktų nuotraukų.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Poezijos pavasaris

Lietuvoje kiekvieną pavasarį ruošiami poezijos skatymai visam krašte. Tarytum senovės trubadūrai Lietuvos poetai keliauja iš miesto į miestą ir skaito poeziją. Ir čia, Išelyjoje, prieš kelis metus perėmė

šią tradiciją. Čikagoje ir ši pavasarį toks poezijos renginys įvyks gegužės mėn. 21-22 dienomis. Jungtinės ir mes prie šios pavasario ir poezijos šventės, dėdami šia mūsų išelyjos ir Lietuvos poetų poezijos atranką.

• • • •

Liūnė Sutema
Laimė

O mylima maža lėlė drožinių valdu,
spalvingų stigonėlių, išdurtom akim.
Aš nebemoku žaisti su tavim -
matydama, kaip dyla pasaga ant slenksčio ties durim,
aš tavo vardą užmirštu.

Maža suplyšusi lėlė, aš nieko neturiu,
kažkur pasimetė ir paskutinė mėlyna saga -
tavo skaidri akis. Mano ranka
išaugo, ir daugiau jau niekada
jina tavęs nebepalies, -
o mylima akla lėlė.

• • • •

Vladas Šlaltas
Esu nedaug

Esu trapus ir lengvas asotėlis.
Esu nedaug. Esu labai nedaug.
Bet po manęs paliks prisimintuose
švelnus ir lengvas vasaros dvelkimas.

Esu grakštus ir lengvas išlenkimas.
Esu tik linija. Tik taktas. Ne daugiau.
Bet po manęs paliks prisimintuose
švelnus ir lengvas vasaros dvelkimas.

• • • •

Vytautas Mačerins

Uždamas per dangų šiltas marių vėjas
Neša grįžtančius paukščius per vandenį plačius
ir dalnuodamas, į sausumą atėjęs,
išmeta iš medžių jų supuvusius lizdus.

Jis ateina šniokšdamas per lygumas pilkąsias...
Nuo dangaus šiurkščiai nuplėšia debesų skaras:
Saulės kamuolys plačiai palei ją tasyk
Virpuluojančios ir plūstančios ugnies upės.

Medžių, pumpurų pilki, poškėdami dusliai,
Atžėja ir skleidžiasi gleivėtais lapais
ir toli aplinkui nirtulingai kvepia.

Džiūsta vėjuje ir saulėje visi keliai;
Ir širdis, į tolimas melsvas išlytūrėjus,
Jais norėtų skristi tolyn, kaip skrenda vėjas.

• • • •

Į dieną visos karvės ėjo,
Ir vėju slautė ir plazdėjo
Didžiulis - rudas - vieversys.

Ilgai sparnai ir upės plakės,
Ir visos moterys - plaštakės.
Žole apaugo mano akys,

Ir iš pačios gilmės žolė
Raudoni vertės gyvuliai.

Ar aš buvau, ar nebuvau,
Ar molto sapną sapnavau?

• • • •

Henrikas Nagys
Pasakos sakalas
Norėčiau sakalo balto
kaip Arktikos sniegas
vieno tų miršančios giminės
tolimojoje Kanados šiaurėje,
kurios vagta ir veža slapta
arabų didikų rūmus
ir miršta jie ten nebematę daugiau
Abei šiaurės pašvaistės nei sniego

Arba tebūna įsiai tasai raibas paukštis,
krypavęs ant daigų tėvelio dvaro,
kur nors žemaitiuose arba vilnių,
gėres surgiantį ir geltančią šaltą
verdentų vandenį girtų gelmė,
sklandęs šimtmečius
virs pilių ir tupėjęs ant kuorų
ir sakalininko tvirtos ir ramios rankos.

O gal jis turėtų būti
senelės pasakų sakalas,
kurio - kaip altvaro - nėra matęs
likti aklas senis, kuris pasakoja
pikelės karčiamoj kas naktį
apie nematytą didelį paukštį
kaip sakalą, plasnojančią pilnaty
ir užklojančią savo plačiais sparnais
visą dangų ir didžiulį mėnulį
ir tada
užstojančią tamsumą
tamsesnė už juodžiausio
rudens vidurnaktį.

• • • •

Janina Degutytė

Kello pradžia

Čia kello pradžia, kur kleval
Skamba savo šakom ir lapais. Kur žydi
Rambyne ir jaukumu kvapios bulvės melsvai...

Ne rūkas - tai gervės miega.
Ne vėjas - tai žemė alsuoja.
Aš nepamiršiu nieko...

Pasklidęs toli vasarą
Tamtom vilnim priartėja...
Kieno čia šešėliai klajoja?..

Galulaukėj šūkauja prie džiū,
Mėnulis obuoliu supasi...
Kleval karštą kaktą palečia...

Vis tiek man, prie kokio medžio žaibas mane pakirs...
Čia kello pradžia. Ir niekas,
Niekas manęs nuo žemės tos
Neatkurs.

• • • •

Kazys Bradūnas
Kad nebūtum viena

Nuploviau langą
Prie tavo lopšio,
Kad žvalgždės tekėtų,
Tekėdamos mirgėtų,
Kad nebūtum viena,
Per naktų žvė vieną.

Linguosiu gluosniu
Prie lygaus kello,
Kad paukštis nutūptų,
Nutūpdamas čiulbėtų,
Kad nebūtum viena, K
Kellonėje vieną.

Kalnan palydėstu,
Smiltim nubyrėstu,
Kad vėjelis pustyty,
Pustydamas migdyty,
Kad nebūtum viena,
Žemėlėje vieną.

• • • •

Sigitas Geda

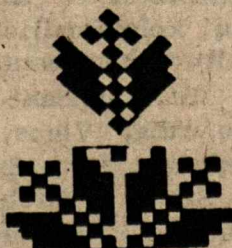
Buvau į Lietuvą išėjęs.
Ten paukščiai, moterys ir vėjas

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

tęsinys/

27. JEIGU KAS KĄ UŽUPLTŲ AR APVOGTŲ ARBA
JEIGU KIENO ŽMOGUS PAS KITĄ PABĖGTŲ, IR
TYLĖTŲ DEŠIMT METŲ.

Taip pat, jeigu kas ką užpultų ar apvogtų, ar kieno
žmogus pabėgtų pas kitą, ar kas už ką laiduotų, ar ką
sumuštų, ar apiplėštų ir tai nukentėjusysis nutylėtų de-
šimt metų, tai dėl tokių dalykų reikia amžinai tylėti. O
jei kas kam padarytų smurtą, o nukentėjusysis dėl to ty-
lėtų iki trijų metų, tai jis turi tylėti amžinai.

29. JEI KOKS PIKTADARYS, UŽ BET KURĮ NUSIKAL-
TIMĄ NUBAUSTAS MIRTIMI, NUO TOS BAUSMĖS IŠ-
SISUKTŲ, JIS NETURĖTŲ VIETOS GERŲ ŽMONIŲ
BENDRUOMENĖJE.

Taip pat, jei kas būtų pagal įstatymą nubaustas už va-
gybę ar už bet kokią piktdarybę bet kokia bausme, ar
mirtimi, ir šita bausmė, ar net gyvybė, pinigais atpirk-
tų, ar nuo tos bausmės, ar nuo mirties savo bičiulių, ar
pirklių, ar pastuntinų, ar įžymų ponų būtų išprašytas
ar išsiderėtas, o taip pat jeigu jau būtų buvęs už savo
nusikalstamą veiksmą budelio rankose, toks kiekvienas
nustoja garbės ir negali turėti vietos gerųjų, t. riteriškių
žmonių bendruomenėje ir negali daugiau naudotis savo
bajoriškais privilegijomis. O visų tų, kurie tokį nuteis-
tą žmogų sąmoningai globotų ir palaikytų ar savo pin-
gais išpirktų, garbė ir geras vardas priklausys nuo mū-
sų, valdovo, malonės.

30. JEI KAS SAVO NAMUOSE SLĖPTŲ PIKTADARIUS,
PLĖŠIKUS, VAGIS IR IŠTREMUSIUS.

Taip pat nustatome: jeigu mūsų valdiniai savo namuo-
se ar savo dvaro ribose sąmoningai slėptų įtarinus žmo-
nes, piktdarius, plėšikus, ištremuosius iš valstybės,
4 psl.

ar duotų jiems kokius patarimus, ar suteiktų pagalbą,
kenkdamai bendruomenai, ar taip pat žinodami naudotųsi
vogtais daiktais, ir jeigu tai prieš ką nors būtų įrodyta,
tai toksai turi būti baudžiamas ne kitaip, kaip ir kiekvie-
nas tų aukščiausių įvardytų piktdarių, nes pagal teisę ir
nusiakaltimą įvykdžiusieji ir jiems padėjusieji turi būti
vienodai baudžiami.

AŠTUNTAS SKYRIUS

APIE ŽEMĖS TEISMUS, RIBAS, EŽIAS IR KUOPAS

4. APIE RIBŲ NURODYMĄ, KURIOS GERESNĖS.

Taip pat nustatome, kad jei kuris teisėjas ar raitasis
teisėjas būtų išsiųstas apjoti žemės, tas raitasis teisė-
jas turės prileisti savo teisės įrodyti tą šalį, kuri nuro-
dys geresnės ir patikimesnės privilegijas ir dokumentus,
ir ženklus ir kapčius, o taip pat ir ribas. O jeigu iš a-
blejų pusės ženklų nebūtų, tai kieno liudininkai bus patik-
kimesni, tą šalį turės prileisti įrodyti ir prisiekti. Ta-
čiau liudininkais neturi būti laikomi visi tie, kurie yra
bajorai, bet tik tie bajorai, kurie yra geri žmonės, nei-
tartini, artimi kaimynai ir bendraėžininkai, ir tokie y-
ra patikimesni liudininkai negu tie, kurie nėra kaimynai
ar bendraėžininkai.

5. NEGALIME LEISTI LIUDYTI JOKIŲ KITŲ TIKĖJİ-
MŲ ŽMONĖMS' TIK ROMOS AR GRAIKŲ APEIGŲ
KRIKŠ. IONIMS.

Taip pat nustatome, kad žemės bylose ir įrodant žė-
mės valdymą negali būti prileidžiami liudininkais nei žy-
dai, nei totoriai, bet vien tik Romos ar graikų tikėjimo
krikščionys. Tačiau, ir iš tų krikščionių tik tie, kurie
kiekvienais metais atliekė išpažintį pas savo klebonus,

ar šventikus ir apylinkėje neturi blogo vardo, kaip vagys
ar klastotojai, gali būti liudininkais žemės bylose ir dėl
žemės valdymo. Nors jie būtų Romos ar graikų tikėjimo
krikščionys, bet tie, kurie Dievo Kūno nepriima ir išpa-
žintų neatlieka, neturi būti prileidžiami prie jokio liu-
dijimo žemės bylose.

8. JEI KAS KAM PAŽEISTŲ RIBĄ AR EŽIĄ.

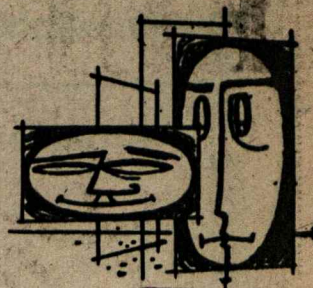
Jei bajoras pažestų kitam bajorui ribą ar ugnimi iš-
deginų, ar iškirstų smurtu, ar kaip kitaip, ir būtų prieš
jį tai įrodyta, tai toks turi sumokėti nukentėjusiajam dvi
dvylika rublių grašių, o jeigu ežią suartų, tai- tris rub-
lius ir tiek pat baudos. O jeigu kaimietis kaimiečiui tai
padarytų, tai turės sumokėti kaimiečiui rublį grašių ir
tiek pat baudos. Ir, be to, jis turės atstatyti ribą ar jo
sujauktą ežią su urėdu taip, kaip buvo. O jeigu jam atro-
dytų, kad ta riba ar ežia esanti neteisinga, jis gali ja
keisti per teisną, bet ne smurto būdu.

9. APIE BENDRĄ MIŠKĄ IR KIRTIMUS.

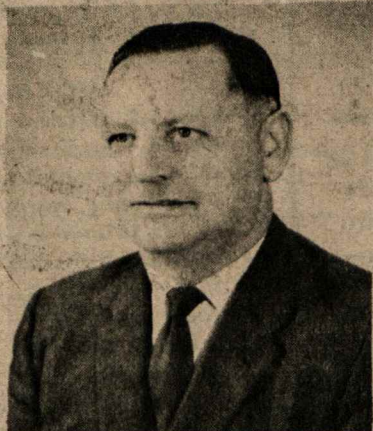
Taip pat nustatome, kad jeigu kas valdytų bendrą miš-
ką, tai kiekvienas turi kirsti iš savo lauko pusės ir ne-
gali kirsti miško iš antrojo pusės, o kur kirsti susidurs,
tai ten bus riba. Tačiau, jei vienas būtų stipresnis ir
daugiau iškirstų negu kitas, o anajam atrodytų skriauda
ir anas jį pašauktų teisman, tai turi būti nusiųsta vieton
ir apžūrėta. Po to anas turi duoti miško už prakištumus,
ką per daug iškirsto, nors ir ne taip gero, kol šis išsikirs.
O jeigu tas išsikirs to miško, kuris jo mažai teturi ir
tiek pat lygiai išsikirs, kiek ir i kitas, tai jie turi pas-
dalinti pusiau iš akies ir menką ir gerą. O jeigu tas, ku-
ris iškirsto daugiau, nebeturėtų miško, kad galėtų grą-
žinti nukentėjusiajam, jis turi pasidalinti pusiau tai, ką
išsikirsto.

/ bus daugiau /

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

APIE SUKAKTUVININKĄ
PETRĄ JANUŠKĄ

Petras Januška

Balandžio 18 d., Velykų sekmadienį, kelios dešimtys Detroito ir Windsorio lietuvių buvome susirinkę į Birutės ir Petro Janušų Cadillac motelį Windsorio parke. Proga – Petro Januškos 60-tas gimtadienis.

Valšėms buvome pakviesti į erdvą, vėslą motelio salę /ota išskirtina Velykų diena buvo karšta, tartum vidurvasaris/, susodinti prie ilgo, ilgo stalo, kurio gale sėdėjo sukaktuvininkas Petras. Valgėme ir gėrėme už jo sveikatą, prieš tai valšės palaiminus klebonui kunigui Dominiukui Lengvinui.

Sveikinimų programai vadovavo sukaktuvininko kaimynas, uteniškis Stasys Garlauskas. Užgriežęs jaunystės metus, prisiminė žalias Kovarsko plevas ir gražias Kurklių mergužėles. Per metų kapą peržengusiam Petru, linkėjo visų pirma geros sveikatos, nes prieš jos užtekimą ir turto, ir draugų ir visko. Po jo kalbėjo detroitieškis, senosios kartos visuomenininkas Mikas Balčiūnas, windsoriškis Edvardas Zatorskis, detroitieškis Vladas Selenis, windsoriškis Balys Balaišis ir detroitieškis Petras Dalinis. Paskutinioju prablięs Petras, dėkojo pobūvių surengusiems žmonai, dukroms, sūnui, žentui ir maršalui, dėkojo kalbėtojams ir svečiams. Įteiktų dovanų tarpe sukaktuvininko ir visų dalyvių nuostabą sukėlė iš Lietuvos atvežta meniška artojo su arkliu medžio skulptūra. Ją P. Dalinis įteikė SLA 352 kuopos vardu.

Nekas, atrodo, išskyrus Birutę Januškenę, nežino tikslios Petro gimimo datos, o tik tiek, kad šeštos dešimtys suėjo šių Velykų metu. Lietuvoje, jei man senai pasakojimai iš atminties ne išbluko, Petras Januška buvo pasirašęs mokytojo profes

sių, bet dirbo buhalterijoje. Beveik pusę iki šiol išgyvenimų metų praleido Windsorio, nes šlame mieste su šeima atsirado bene 1948 m. Pats iškūrus automobilų pramonėje, vėliau padėjo ne vienam, jo pėdas atsekusiam tautiečiui iškurti. Daugeli metų dalyvauja Kanados lietuvių organizuotoje veikloje, kaip LB Taryboje, Lietuvių Fonde ir kitur. Daugeli metų priklauso ir visai elnei Detroito lietuvių organizacijų. Bet giliausias visuomenininko pėdsakas Petras paliks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 - je kuopoje į šią kuopą įstojęs su šeima kūrėmiesi Windsorio pradžioje, ilgai tapo valdybos nariu, o nuo 1969 m. iki šiol - valdybos pirmininku. SLA 352 kuopa yra didžiausia Amerikoje, turinti apie 500 narių. Du kalbėtojai /M. Balčiūnas ir P. Dalinis/ jo nuopelnus šiai kuopai labiausiai išskėlė.

Šių žodžių autorius su Petru teko susipažinti prieš ketvirtį šimtmečio Windsorio besilankant. Pažintis išsivystė į pastovią bičiulystę. Pagal politinį plauką valstietis liaudininkas, didžiai demokratiško nusiteikimo, Petras visada imponavo ramumu, taktu, paslaugumu. Tokių draugų daug nerasi. Septintą dešimtį pradėjusiam, kartu su bičiuliu St. Garlausku Petru linkiu daug sveikatos ir daugelio darbinių, šviesių metų.

Pavasari, prasidėjus kambarių dekoravimo laikotarpiui, sunku apsispręsti, kokią spalvą pasirinkti. Dažnai tai būna visos šeimos problema, bet virtuvės dekoravimas jau tenka pačiam šeimininkui nuspręsti, nes ta patalpa tai yra pagrindinis jos darbo kambarys, kuriam praleidžiama ilgiausia dienos dalis. /Išimtis tik labai modernioms moterims, kurių visas dėmesys susikoncentravęs apie elektrikuotą "can opener"/. Psichologai sako, kad žmonės, ypač moterys, kurios drąsiau žaidžia su spalvomis, leidžia visai nesąmoningai pažinti savo charakterį, ar bent tuoliausias nuotaikas, per spalvas. Moterį, ypač tas, kurios mėgstama tirti, virtuvės spalva labai charakterizuoja. Psichologai štai ką sako apie spalvas, ypatingai moterų pasirinktą virtuvės spalvą. Balta spalva - tai tu, kurios nesugeba padaryti jokio sprendimo. O dažnai ne tik spalvų pasirinkime, bet ir šiaip gyvenime. Draugams ar kaimynams jos nepadaro jokio įspūdžio, dažnai pamirštama jų vardai, adresai ir telefonai. Tai neįdomios asmenybės, joms visur trūksta ryškumo charakterio. Kartais jos stengiasi nuo visų pasislėpti. Gyvenime pasitenkina tik užkuliusiu valdymu. Ružavys atspalvis - jos šeimininkė garbinga, neretai žavinti asmenybė, bet nepatinka dildžiuoti savo būtu. Taip pat tai yra išladžijusių spalva, nekad nepasijūsi taupumu. Tas tinka ir vyrams. Rausva spalva iki skaudžiai raudonos - tai energingųjų asmenybių spalva. Jos /ar jie/ greitai orientuojasi, ypač pavojais atvejais. Bet turi jos palankumą ir historigal. Taip pat neišvengia barnių su kaimynais. Ruda - religingų žmonių spalva, taipgi ramiųjų, kantriųjų ir studijozų. Čia daug glauda vyriška spalva. Ši grupė dažnai nepasiekia normų, labai aukštų rezultatų. Pasijūsi žymiai ištikimumu meilėje, draugiškumu, nes jie sugeba mylėti net savo priešą. Tai humanistai. Namų gyvenime dažnai laimingi. Žalia /visų atspalvių/ - artistų spalva. Taip pat mėgstamųjų įvairumų darbe bei draugystėje. Jie dažnai keliauja, mėgsta gyvenime pakaitą. Tie žmonės linkę ilgal gyventi. Violetinė - tai išdidžiųjų arogantų bei savanaudžių atspalvis. Šie žmonės lengvai nepraleidžia kitų klaidas ir pasižymi nekantrumu. Jie /jos/ dažnai tinkami vadovauti organizacijoms, pobūviams ir panašioms pareigoms. Dėl to jie nevisada būna milti katynai. Geltona - mėgsta šeimninkės, kurių kultūriniai gabumai labai riboti. Šis atspalvis nelabai mėgstamas vyrų. Juoda ir jos pilki atspalviai - melancholikai, pesimistai, "gloomy looking"

Gražiai pristatytas Paulius Jastukonis ir jo filminė studija, su gausybe filminės medžiagos. Turtingesnėms lietuviams reikėtų pakloti šimtą tūkstančių dolerių tu filmų užbaigimui ir paleidimui į pasaulį. Nukellavus pas graborlių, sukrauti doleriai nebus nleko verti. Jisai /P. Jastukonis/ pasiskolno iš savo rinkinio filmines ištraukas apie rašytoją Juozą Tilių iš priešelių metų beveik parengto filmo apie Daiktų Menų Klubą. Tas "beveik" dar reikalingas kelių ar keliolikos tūkstančių dolerių pilnam užbaigimui. Yra savanorių? Geriausias sėkmės Alg. Kezulis SJ tolimesniuose istorinės reikšmės filmuluose darbuose Amerikos žemyne.

NAUJA JŪRININKYSTĖS
KNYGA

Jūrinės literatūros, ypač techninės, lietuvių kalboje yra labai mažai. 1962 m. B. Stundžios parašytos knygos "Burlavimas ir Jūrininkystė" jau reikla paaškotli.

Šiomet Toronto susidarę komitetas: pirmininkas dr. A. Pacevičius, išdininkas H. Stepaitis ir sekretorė E. Namikienė turi tikslą išleisti aukščiausiai minėto autoriaus kitą knygą "Burės ir varikliai". Knygoje yra skyriai apie laivus, burlaviną, variklius ir motorlaivius su slidinėjimu ant vandens ir valčių pervežimą ant priekabų imamai, bei nemažas skyrius apie pakrančių astronomiją ir elektroninę navigaciją. Dauglausia paliečiama praktiška pusė, kuri papildoma paaiškinama daugybe iliustracijų.

Rankraštį peržiūrėjo latvių stovybos inžinierius L. Balysys, jūrų kapt. dr. P. A. Mažeika, jūrų kapt. A. Urbels, burluotojai S. Snakarevičius, H. Stepaitis, L. Striplinis ir V. Venokevičius. Meninė dalį tvarko daiktininkas M. Slapšys. Tikimasi, kad knyga galės pasirodyti apie metų pabaigą.

Toronto veikia du jūrų skaučių vienetai: Vandens valtis, vadovaujama V. Valt. E. Namikienės ir Gintarių /vyr. jūrų skaučių/ Juratės igula, vadovaujama R. Morikūnaitės. Vandens yra gana veiklios. Dalyvauja visose šventėse, kartu su jūrų skautais suorganizavo arbatėlę, o vasarą žada vykti į jūrų skaučių jubiliejinę stovyklą prie Čikagos. Neseniai jos turėjo varžybas pavyzdinčiausiai jūrų skauteli išrinkti. Pirmą vietą laimėjo vair. R. Trinkaitė, o antrą - vair. S. Taralaitė.

Jūrų skautai gražiai pasirodė Kaziuko mugėje su savo modeliais. B.S.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
Stankevičius, 1053 Albalen Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$ 6.00 pusei metų.
KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

ŠIU DIENŲ ŽMOGUS...

Vaikai išalkę vartos pakelėse, patvoriuose nuogais pilvais juodų kraštuose. Lavonai mėtosi turguose... milijonai sovietų kacetuose...

— Nenoriu girdėti tokių žinių. Aš turiu iki kaklo savų bėdų... Vakar suvažinėjo mano šunelį, katytė pagimdė negyvą vaikelį. Bus pakasynos abiejų vaikelių...

— Skauda širdelę, gyvent nesinori, gal greit ir aš važiuosiu pas graborlių?... Rakštis

žmonių spalva. Jų nuotaka nuolat prislėgta, kažko bijo ir slepiasi nuo pasaulio be rimtos priežasties. Sunku atspėti, ar jie pasirenka juodą spalvą, kaip tinkamą savo nuotakai, ar ši spalva pakelčia jų charakterį.

Mėlynoji spalva - labiausiai priimtina abiejų lyčių ir visokio amžiaus žmonėms. Klekvienas ją pamėgsta vien ar kitu laiku, todėl neturi specialų charakterio žymų. Ar tikrai žmonės galima pažinti iš mėgtamų spalvų?

Atrodo, kad yra daug tlesos. Paanalizavus draugus, dažnai tiesa patvirtina, tik mes patys to nepastebime. Jauni žmonės, ypatingai mergaitės, dažnai kelčia spalvas kartu su bręstančiu, besikeičiančiu charakteriu ir tai yra natūralu. Atrodo, kad šiais laikais ir berniukai, o neretai ir užaugę vyrai, yra neakli spalvoms. Tik moteriškoji giminė visada išdriso pasirodyti su daug aštresnėmis spalvomis gal būt dėl to, kad jos nesibijo parodyti savo charakterį viešumoje. Gunda Adomaitienė

KALIFORNIJOJE...

RETAS KONCERTAS
Planistė Raimonda Apelytė duos savo rečitalį šių metų birželio mėn. 5 d., šeštadienį, Santa Monikoje, Kalifornijoje, Bay Area Women's Club koncertų salėje.

R. Apelytė dažnai dalyvavo ir dalyvauja visokių mūsų organizacijų rengimuose, akomponuodama, bet jos rečitaliai yra retai. Ji yra visų mėgtama kaip asmuo ir kaip menininkė, tiesiog su pasižventimu prisidedanti prie mūsų kultūrinio parengtumo, mlinėjimų, kur tik kviečiama. Koncertą rengia Santa Monikos Amerikos Lietuvių Klubas gerbdamas jos inašą mūsų bendruomenės veikloje.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir paverstų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos ir sandėrius su okupantais ar jų igaliotniais.
KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JA vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienioje — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejimo vajuos proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajuos proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

FILMŲ PASAULYJE

★★★★★★★★
Algirdas Gustaitis

NAUJAS LIETUVIŲ FILMAS
"SALA"

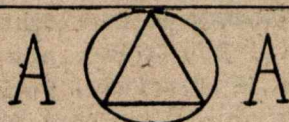
1976 m. kovo mėn. Los Angeles lietuviams iš Čikagos atvykęs Algimantas Kezys, SJ, dviejuose romymuose pristatė prieš keletą metų Los Angeles ju susuktą spalvotą 16 mm. filmą, kuri, nežūrtint didoko Los Angeles lietuvių pasipriešinimo, vistiek pavadino "Sala".

Garštiname filme ryškiai parodoma nemaža Los Angeles lietuvių veikėjų, kultūrininkų dalis. Vienus išskellant laiko ar įvairumo spektuose, kitus susitaurinus. Yra ir visai nepaminėtu.

Dėmesingai pristatytas B. Brazdžionis ir tautinių ar melodija.

šokių grupės, solistai Dabšiai. Nvykustai ir pastigatėtinai prastai parodyti teatralai Anatolijaus Kairio vaidinime "Ku-ku". Nesimantė jokios teatrinės nei filminės režisūros, nei dekoracijų bei žodžių imantrumo. Tikrovėje vaidinimas yra geresnis.

Sakoma, Lietuva yra dainų šalis. Bet solistas Antanas Pavasaris džingamsingal traukia ariją iš kažkokios svetimos operos, parašytos svetima kalba gal italų, ispanų ar panašiai. Tai kodėl jaunimui mokyti lietuvių kalbos, ar lietuviškų dainų, jei štai, matote ir girdite, iškilmingai ir didingai aukštinama svetimžodiška daina

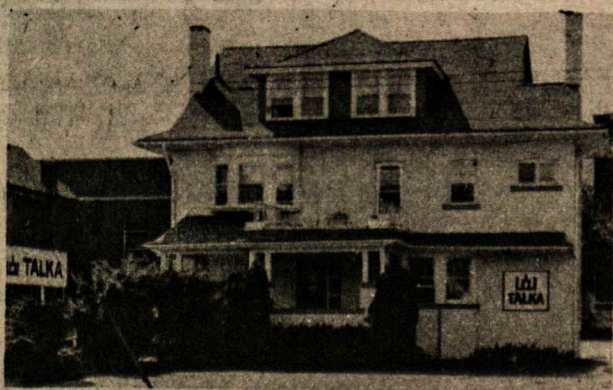
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS, MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Atėjęs pas mus - nebusi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henriui N. 277-7868.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. **Nemokamas** pilnas čekių patarnavimas. **Kapitalas** — virš \$7.000.000.

MOKAMŲ ŪŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAMŲ ŪŽ:
esminines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

MISTERIŠKAS ŽMONIŲ DINGIMAS

Dingęs V. Pašily

Šioje vietoje jau buvo rašyta, kad Hamiltono gyvenitojas V. Pašily gruodžio 19 dieną perleistas metais, išvykęs darban nuosavą automobilį 6 val. ryte, į namus negrįžo. Tačiau, gegužės mėn. 19 dieną pradės eiti jau šeštąs mėnuo, o jo vis dar nėra. Tačiau jo žmona Albina, 25 metų amžiaus sūnus Algis ir ištėkėjusi ir su šelma gyvenanti Amerikoje dukra Vilija, vis dar nenustoja vilčių ir tikėjimo jį pamatyti dar gyva.

V. Pašily buvo tik 52 m. amžiaus žmogus, vietos plieno darbininkas per 20 metų /kurį laiką rašinėjo ir šiam savaitraščiui/. Buvo ir ligonis - diabetikas, insuliną turėjęs naudoti du kartus dienoje. Išvykdamas darban, jo neturėjo su savimi. Be insuliną jį ištėkdavo priepuoliai. Pinigų su savimi turėjo apie 20 dol. Jo sūnus Algis tėvo ieškojo išrašydamas miestą skersai ir išilgai, betgi be pasėkmų. Vietinė miesto policija taip pat dar neturi nei mažiausio pėdsako misteriškam žmogaus dingimui pradėti ieškoti.

Vykdamas darban, V. Pašily dar buvo sustojęs prie pašto dėžutės, kad įmestų parašytas Kalėdines sveikinimo korteles. Adresai, abi apygardos ir krašto

valdybos ir susitarti dėl veiklos. Labai geras mėsas yra p. Dundzilos pokalbiai su abiejomis pusėmis. Jo žodžiais, juk ne amžiais čia gyvensime, tad palikime atelčiai gražų atsiliepimą apie šį nelaimingą tėvynės laikotarpį. "Draugas" netalpinio jokios žinios apie mįslę, kiti, tuo atsiliepiant, kenkė rinkimams. Lietuvis prieš lietuvį, kas nepateisinama jokiais argumentais. Turėtų vis suelti abi valdybos/tek Ciccero ar Marquette Par-

po
chicagos dangum

LB Tarybos rinkimai Marquette Parke praėjo gana ramiai. Balsavo arti dviejų tūkstančių žmonių. Opozicija tačiau ragino atsisaukintis nebalsuoti ir net išdėstė visą eilę kaltinimų. Labai nemalonu, kad abi šalys nesutaria ir vieningai nedirba. Vieni boikotavo 200 m. Amerikos laisvės minėjimą, kiti, tuo atsiliepiant, kenkė rinkimams. Lietuvis prieš lietuvį, kas nepateisinama jokiais argumentais. Turėtų vis suelti abi valdybos/tek Ciccero ar Marquette Par-

ke, abi apygardos ir krašto valdybos ir susitarti dėl veiklos. Labai geras mėsas yra p. Dundzilos pokalbiai su abiejomis pusėmis. Jo žodžiais, juk ne amžiais čia gyvensime, tad palikime atelčiai gražų atsiliepimą apie šį nelaimingą tėvynės laikotarpį. "Draugas" netalpinio jokios žinios apie mįslę, kiti, tuo atsiliepiant, kenkė rinkimams. Lietuvis prieš lietuvį, kas nepateisinama jokiais argumentais. Turėtų vis suelti abi valdybos/tek Ciccero ar Marquette Par-

popietė
savuose namuose

S. Rancūnas

Netikėtas atradimas

Iš pradžių atrodo, kad rečiau Lietuvių Namuose matomas vyriškis nori kiek pasigirti. Jis pasakoja stalo kalmynams, kaip pats pastatęs puikius namus ir ši pavasarį ten apsigyvenęs. Anot jo, namas naujūtelaitis, kaip iš adatos. O kiek ten erdvės, erdvės. Tiek vėduje, tiek išorėje; tose pirmesio statybose. Bet ne apie tai jis norėjęs kalbėti. Jam norisi pasakyti apie ten ištikusią staigmeną.

Susikraustę ir viduje šiek tiek apsitvarkę, vieną gražesnę pavakari, įjėdę su žmona išėję pasivaikščioti.

Niekur jiems neskubant, buvo savaimingai įdomu stebėti, kaip ten viskas buvę nauja, naujūtele. Ir modernūs gatvės žiburiai, visai be laidų, ir lygutele asfalto keliai, ir dailūs solidniai išlieti šaligatviai... Jiems taip besinant, netikėtai dėmesį atkreipė cementiniame kvadrato išlietas lietuviškas vardas S. Kuzmas. Kiek pajėgus, vėl tas pats spausdėnys ženklino tą vardą. Šalia jo buvo taip pat dailiai išrašyti naujūtelaitis šaligatvio lietojimo metai. Jiems taip vaikštinėjant ir skaitant protarpais pasitinkančius įrašus, besitraukiančio vakaro sūtemos suligino viską į vieną pilką visumą. Grįždami į namus, jie stebėjosi sentimentaliai nutėkusių atradimu. Tas netikėtai surastas vardas, buvęs jiems kažkur girdėtas, bet nei jis, nei žmona negalėjo prisiminti kur.

Tuo tarpu netikėto radinio tėvynainį pastatė apsviesti greta sėdintis kalmynas. Pradėjęs kalbėti, vyras sako, kad Stasys Kuzmas yra žinomas rangovas. Taip pat jis yra Lietuvos Namų valdybos vicepirmininkas. O šiuo metu apstėmęs rūpintis naujų narių verbavimu ir Namams išsų telkimu. Tuo labiau, kad perleista LN narių susirinkime Kuzmas buvo perrinktas į valdybą tom pačiom pareigom. O dabartiniai pir-

mininkul planuojant išleisti pensiją, S. Kuzmas, greičiausiai, ir be papildomų rinkimų turės užimti tą vietą.

Jaunos pajėgos

Grįžtant prie LN reikalų ir nesena iškysto metinio susirinkimo, pietautojai su pastėnklinimu aptaria į valdybą išrinktas naujas ir jaunas pajėgas. Toks narių pasirinkimas suteiks LN vadovybei ne tik šviežią vėją, bet ir gausios energijos. Besikalbantiems svečiams nesą tik atšku, kodėl taip pastėnklinai, gal kiek net per ryškiai, buvo teisinama buvusio administracija ir kal kurie ankstyvesnėje valdybos nariai. Tiek susirinkime, tiek vėliau savaitinėse biuletenyje, buvo pabrėžtinai įtaigojama jų tvarkingas atsiskaitymas ir net LN apdovanojimas \$150.00. Tai lyg ir nuaidint nuolankiu atspindėjimu, ar net apgalvestavimu dėl LN valdybos nutarimo pakeisti administraciją.

Apibendrinant nūdienę padėtį, vienas iš geriausių išsireiškimų buvo Vytauto Kulnio, patalpinamas savaitinėse biuletenyje /IV.9/. Autorius, tarp kitko, ten rašo: "Jau kuris laikas prieš metinį susirinkimą buvo girdimos "paslaptingos" žinios apie Lietuvos Namų veiklos nesklandumus ir t.t. Tokios, labai panašios "žinios" buvo girdimos ir apie kitą organizaciją, kurios metinis susirinkimas įvyko vieną savaitę anksčiau. Kodėl reikta skleisti tokias "žinias" vienuomenės užnugaryje, bet ne išleisti viešame susirinkime, kuomet vienas kitas paprastai paaiškintamas tuos neaiškumus gali lengvai išsklaidyti?"

"Lietuvių Namų susirinkimo eigoje kal kurleis asmenims buvo leista skaityti ilgus straipsnius, kiti, kad ir daug prisidėję prie LN veiklos, turėjo pasitenkinti vienu klausimu. Ar nariai, susirinkę syki metuose, ne-

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO
Visais keliomis reikalais betkur pasauliye skambinti
tel. 533-3531

visko ir matyti aukštus stieklus ir idealus, kurie duotų naudos tik Lietuvai ir Amerikai. Mūsų spauda yra ir taip varginga, bet jeigu vien kitiems kensime, tai ji tuo labiau silpnės.

Lietuvos Vyčiai savo veiklą bujojančiai plečia. 112 kuopai vaovauja Al. Mockus ir ji turi apie 200 narių. Jos centras yra Marquette Parke. Čia mokyklos salėje kas trečiadienį vyksta susirinkimai. Balandžio 27 dieną po susirinkimo buvo specialus vaidinimas, skirtas atžymėti 200 metų Amerikos gimtadienį. Dalyvavo virš šimto svečių. Vaidinime vaidino Al. Shukicke, Al. Samoska, Al. Pakalniškis, S. Nieminski, L. Švelnis ir Est. Rogers. Pranešėjas buvo pirm. Al. Mockus. Kan. Zakarauskas kalbėjo apie "200 Amerikos Laisvės Metų" paminėjimą. Susirinkime buvo pastatyta nupirkti Lietuvos tautinę vėliavą ir šiais metais įteikti parapijai.

Gegužės mėn. 29-30 dienomis Čikagoje įvyksta bowlingo turnyras ir Vyčio sa-

lėje banketas. Vyčiai teikia lėšas dėl išgijimo planino, kuris bus padovanotas Marijos Gimto parapijos mokyklai. Ši parapija švenčia savo 50 metų sukaktį.

Vargonų muzikos koncertas įvyko gegužės 2 dieną Marijos Gimto parapijos bažnyčioje. Jį išpildė muz. Jonas Žukas, atvykęs iš New Yorko. Jo koncertas jau buvo rengiamas Kaune dar laisvės metais ir taip pat įvairiose JAV bažnyčiose. B. Brazdžionis

Rodezijoje gyvenantis lietuvis jezuity brolis Stasys Tamkavaitis (kairėje) atvykęs buvo į Chicago, kalbasi su kun. K. Pugetvičium iš Baltimore, Md. Nuotr. E. Šulacius.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sask.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINE: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

gali pakalbėti jiems rūpimais klausimais? LN yra visuomeninės organizacija, sudaryta iš įvairių pažiūrų ir skirtingų nuomonių asmenų. Organizacija, taip greitai auganti kaip LN, įvairūs narių klausimai yra normalūs ir pateisinamas reiškinys. Tik bendrai kalbant ir diskutuodami vieniems rūpimus klausimus, mes galėtume panaikinti savo skirtumus ir prieiti prie glaudaus bendradarbiavimo.

Tuo ir baigia savo straipsnį Vytautas Kulnys.

LIETUVIŲ NAMAI

Perleita šeštadienį Lietuvos Namuose įvykęs choro "Varpas" metinis koncertas, praėjo geroje nuotaikoje. Dainuojamos dainos daugumoje buvo naujai paruoštos, gražiai dainuojamos, tai susirinkusiems pasiklausyti, patiko ir susilaukė daug katučių. Chorisčių ir chorisčių tarpe matėsi daug naujų, jaunų vėjų. Malonu matyti, kad čia užaugęs jaunimas pradėjo domėtis "Varpu".

Pokoncertiniame pasitinksmintime grojo geras orkestras, tai šokėjų, ypač jaunimo, netrūko. Koncertas dalyvavo apie 400 svečių.

Motinos dienos popietė Lietuvos Namuose buvo gausi. Dalyvavo netoli 400 svečių. Tokį skalčių svečių, suėjusių beveik iš karto, virėtuvi ir patarnautojoms buvo sunku aptarnauti, tačiau iki 3.30 val. visi buvo pavaldyti. Gal paskutinėms kankurių patiekalų buvo pritrūkę. Būrelis visos mamos papuošė gražiomis žiedų puokštėmis. Iš tolimųjų svečių knygoje pasirašė: Andrius Ignaitis iš New Yorko, Elma Korupa iš Los Angeles, Calif., Ona ir Romas Barisai iš Itherville, Quebec.

Lietuvių Namų biblioteka sulaukė pagelbininkės Gundos Adomaitienės asmenyje. Nuo gegužės mėn. 9 dienos Gunda Adomaitienė Lietuvos Namų bibliotekoje skaitytojams keis knygas sekmadienį nuo 1 iki 3 val. p.p.

Lietuvių Namų biblioteka gavo iš W. Drešerio 25 dol. dovaną naujoms knygoms pirkti. W. Drešeris biblioteka dėkoja.

Iš Europos yra gautas

laiškas, liečiantis Punsko lietuvių reikalus. Todėl visi susirinkę Lietuvos Namuose, susipažinti su gautais laišku, turintu ir aptarti iškeltus klausimus.

Per pirmus š.m. tris mėnesius Lietuvos Namai sumokėjo 48.700 dol. įvairių skolų. Dabar Lietuvos Namai turi 582 tūkstančių dol. skolas.

Gegužės mėnesį Lietuvos Namų nario įnašus įmokėjo: Balčiūnas Petras ir Civiškas Roman po \$ 100.00, Jakutis Bronius \$ 50.00 ir Mikišionis Paulius \$ 5.00.

Gegužės 2 d. naujų talentų pasirodymo metu Lietuvos Namuose iš nesaugomos rubikaboklos dingo šviesus P. Alšėno ploščius. Kas tą ploščių per apsiriktą apsvilko, prašome grįžinti į Lietuvos Namų raštinę.

PADIDINTOS PATALPOS

Prisikėlimo parapijos kredito unijos bankelio patalpos padidintos vienu kambariu, prijungiant prie bendrų patalpų. Remonto darbai atlikti labai racionaliai ir skoningai.

Plečiantis bankelio apyvartai, patalpų padidintas buvo būtinas. Sekmadieniais jau beveik būdavo klientų susikimšimas prie stalų, tarnautojams nebūdavo vietos ir stalai būdavo kamposse suglausti. Dabar visiems bus laisviau, patogiau lankantis bankelyje, kurio apyvartai sparčiai auga ir artinasi prie 10 ml. dolerių.

Remontas kainavęs virš \$ 25.000. Prijungtas kambarys pirmiau buvo naudojamas studentų, atitinkamų ir kt. organizacijų. Bankelio valdybos pirmininku yra žymus ir sumanus visuomenės veikėjas dr. S. Čepas, banko direktorius dipl. ekon. J. Varanavičius, kuris ir vadovavo remontui. Pagirtina, kad kai kurie lietuviai remia savus ekonomiška tvirtėdami.

K. Birutė ir Antanas Matulaitis išvyksta nuolatiniams apsigyvenimui į Floridą. Juodu Toronte buvo malsto krautuvės "Parkside Meat Market" dalininkai. Jie taip pat aktyviai reiškes lietuviškoje veikloje prie Anapilto salės ir Kankintų parapijos.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

STEPONO KEŠGAJLOS APŽVALGINĖ KALBA PASAKYTA PER ŽVEJOTOJŲ - MEDŽIOTOJŲ 10 METŲ SUKAKTĮ

Gimiau ant gražios ir žuvingos Varduvos upės kranto. Dar kūdikystės dienomis, basomis kojomis bėgiodamas pavardivais, stebėjau kaip vyresnieji meškeriodavo, ar kitomis priemonėmis žuvis gaudydavo. Kokia didi "laimė" bei "garbinga pareiga" būdavo, kai gaudavau ant karšklo dvishakės šakelės sumautas žuvelės iš vienos žuvalimo vietos pernešti į kitą, ar einant namo, panešėti. Klek paaugęs, iš lazdyno krūmo išsiptovęs meškeriojau ir, tūvil nematant, iš arklio uodegos išsiklirpęs ašutų, su vyresnių už save pagalba nusivijęs meškeriojimo stulą, jau su savo nuosava meškerė galėjau gaudyti kilbukus/žemaitiškal/rubulius/ raudas, šapalus, o ešeris tada dar buvo viena iš "kilmingųjų" žuvų. O kokia širdgėla būdavo, kai kartais

mama liepdavo visą mano laimikį atiduoti katnams, nes dėl tokio kiekio ir dydžio žuvies neapstokėdavo keptuvės kaitinti. Žinoma, vėliau, kiek paūgėjus ir išgiljus patyrimo ir geresnę meškerę, to jau nebebuvo. Dar vėliau, kai jau užsi-dirbdavau savo pinigų, jau nebeapsitenkiau meškeriojimu, bet išgijau laivelį, krytes, tribrides, o vėliau ir tribučą. Tada jau žuvis užteko ne tik visai šeimynai, bet ir kalmynams. Tik vieno dalyko nemokėjau: žuvauti ant ledo. Ledo skyles kalti ir svirtelės pasidaryti išmokau jau čia Kanadoje, Montrealyje. Jei vasarą žuvaudamas gali arčiau pabendrauti su tame pat laivelyje esančiais žvejais, tai žiemos metu, žuvaujant ant ledo, ta bendravimo galimybė žymiai padidėja, nes susitikimas daug lengvesnis. Ir taip metal iš metų, žiemos žvejonėse vis daugiau ir daugiau susitikdavome lietuvių. Prisimenu, kai 1965-66 metų žiemą, žuvaudami ant ledo Juozas Šiaučius, Augustinas Mylė ir a.a. Jonas Dalmantas pradėjome tartis įsteigti Montrealyje lietuvių medžiotojų ir žuvalotojų klubą. Visi buyome vienos nuomonės, kad reikia steigti. Juozas Šiaučius, kaip tuo laiku turėjęs artimesnį ryšį su laikraščiu "Nepriklausoma Lietuva", apie steigiamą klubą susirinkimą paskelbia spaudoje, o Augustinas Mylė susiriša su Molsono žuvalimo klubu ir iš ten gauna įstatus ir visas reikiamas klubo steigimo instrukcijas. Klubas steigiamasis susirinkimas įvyko 1966 m. gegužės 8 d., taigi, prieš 10 metų. Steigiamajame susirinkime dalyvavo ir nariais įstojo 26 asmenys. Klubas valdybon išrinkta: pirmininku J. Šiaučiu, vicepirmininku Pr. Bukauskas, sekretoriumi A. Mylė, išdininku Br. Kirsutkas ir valdybos nariais Stp.

Kęsgalla, K. Toliušis ir S. Vyšniauskas. Prisimenu kaip Pr. Bukauskas pareiškė, kad jis nėra koks nors naujokas medžioklėje ir žvejyboje. Tam užtvirtinti jis patiekė iš Lietuvos atsivežtą "Taisyklingos Žuklės ir Medžioklės Draugijos" nario liudijimą...

Kad Montrelio Lietuvių Žvejotojų ir Medžiotojų klubas įsteigtas buvo pribrendęs, rodo tas faktas, jog dar tals pačiais metais klubo narių skaičius išaugo iš 26 į 61. Dr. Henrikas Nagys apie klubo įsteigimą rašydamas spaudoje pareiškė, kad jei kurią dieną visos Montrelio veikiančios lietuviškos organizacijos mirtų, tai šis klubas mirtų paskutinis.

Klubui buvo duotas vardas "Nida". Jis yra Oubec Wildlife Federation narys. Šiuo metu klubas turi 82 narius. Klubas pirmintinkais yra buvęs Juozas Šiaučius ir Bronius Kirsutkas, o nuo 1973 metų balandžio 8 d. klubui sėkmingai pirmininkauja Augustinas Mylė.

Kasmet klubas "Nida" ruošia tradicinius sezono uždarymus - balus. Tie balai pasižymi ne tik aktyviųjų klubo narių atžymėjimais, bet jau eilę metų buv. klubo pirmininko J. Šiaučiaus sumanymu ir iniciatyva yra sujungiami su jaunųjų talentų pasirodymais. Todėl tuose vakaruose - baluose dalyvauja daug jaunimo ir vyrauja linksma nuotaika. O kur daug jaunimo, ten gera ir sentimentai.

Kasmet klubas "Nida" vasaros metu ruošia gegužines /tai pat vadinamus "piknikus"/. Kasmet vis didėjantis skaičius žvejų ir medžiotojų ir kitų tautiečių tose gegužinėse dalyvauja.

Nemėginu savo šlame apžvalginame pranešime kiek kokių išvykų, posėdžių ar susirinkimų per tuos 10 metų turėta. Tačiau mano šis pranešimas būtų nepilnas, jei nepažymėčiau, jog klubas "Nida" iš savo kuklių lėšų, per 10 metų savo veiklos, yra paskyręs lietuviybės išlaikymo reikalams 885 dol.

Gal to ir užtektų, tačiau tebūna man leista dar stabtelėti prie daromų medžiotojams ir žuvalotojams dviejų priekalstų, būk tai medžiotojai ir žvejai esą meilagi ir girtuokliai. Noriu apginti jų garbę, paaiškindamas, kad mūsų klubo na-

"Antanas Matulis, seniau pagaudęs stambias žuvis. Be abejonės, jis yra seniausias lietuvis Montrelio kolonijoje, kuris meškeriojimu praleides daug laiko."

rys klebonas Jonas Kubilius SJ, išmokė mus net žvejų maldos. O ta malda yra: "Viešpatie Dieve, padėk man pagauti tokio didumo žuvį, kad nereiktų man meluoti dėl jos didumo". Jau iš tos maldos žodžių išplaukia, jog žvejas nenori meluoti, bet pasitaiko kartais truputį padidinti sugautos žuvis savorį. Bet ar tai jau nuodėmė?

Dabar dėl girtavimo. Dažniausia medžiotojas ar žvejas išgeria burnelę ne dėlto, kad jam tai labai mela ir malonu, bet dėl šalčio, lietaus ar sniego pūgų išvargintų. Arba kartais iš didelio sielvarto, nepastiekus dienos medžioklei ar žvejonei. Manau, jog medžiotojas ar žvejas, išgerdamas burnelę atvirame ore - gamtoje, mažiau savo sveikatą gaidina, negu tie, kurie pusdienius ar pusnakčius praleidžia priūkytose ar alkoholio smarvės persunktose karčiamose.

Šio vakaro programą atlikti specialiai iš Bostono pas mus yra atvykęs p. Antanas Gustaitis, dažnai vadinamas "peklintinku". Taigi, šios išsklaidės rengėjai nori, kad visi būtume šį vakarą linksmi ir gerai nusiteikę. Tad ir aš savo žodį noru baigti šūkiu, pasiskolintu iš š. m. Čikagoje, Jaunimo Centre įvykusio kaukių maskarado, kur Cicerio medžiotojai ir meškeriojai, vadovaujami D. Giedraičio, pasitiko svečius šūkiu: "Baisūs, baisūs miško žvėrys, dar besesnis žmogus nedagėres"...

Emilijos Mačionienės dukteris žentas J. ir A. Balčiūnai gyvenę Belleville, Ont, kur žentas dirbo Bell Telephone Co., persikėlė gyventi į Ottawą, kur jis dirbs tose pačiose pareigose.

A. A. ELENAI VIERAITIENEI mirus, jos vyrui Juozui reiškiamė nuoširdžią užuojautą -

LKVS "RAMOVĖ" Montrelio skyrius

ELENAI VIERAITIENEI mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą Juozą. Vieraiti -

Dana ir Juozas Gražiai

MARIJAI ARLAUSKAITEI mirus, nuoširdi užuojauta J.J. Beniams nuo

Juozo ir Danos Gražiu

MARIJAI ARLAUSKAITEI mirus, jos puse sėrę Marytę SIMIJONIENĘ nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liudime -

A. Nauburienė ir E. Blazienė

st.catharines

PASIRUOŠIMAS JONINĖMS

Kviečiame visus ruoštis į tradicines Jonines, kurios įvyks š. m. birželio mėn. 26 dieną, šeštadienį.

Palatkykite mūsų paparčio žiedą - jaunimą, palatkykite atsivežtas lietuviškas tradicijas, o savo atsilankimui paremsite lietuviybės darbo pastangas.

Štats metalis Joninės ruošiamos naujoje, puikioje salėje, Multi Culture Centre. Pirmą kartą programą išpildys Londono BALTIJOS ansamblis ir tautinių šokių grupė "Nemunas". Vadovai pažadėjo duoti puiklį programą, pritaikytą Joninėms. Po meninės dalies turėsime puiklį progą pasisvečiuoti ir pasišokti prie gero 6-ty asmenų orkestro. Rengėjai nuoširdžiai visus kviečia iš toliau ir arčiau senimą ir jaunimą ruoštis ir atvykti į gražias ruošiamas tradicines Jonines birželio mėn. 26 dieną. PL Šaulių k-p-o valdyba

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS(Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTUS.

Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. - tel. 366-6237-3874.

JUOZAS GRAŽYS

Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remonuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandentiekimo Veltui įkainavimas. Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE LASALLE, 366-0330

Delmar Ceramic's

(Mike Rutkauskas)

GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS

477-G DELMAR AVE.

POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5

TEL. 695-0370

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

FINA

(MIKE RUTKAUSKAS)

PLAZA FINA

MECANIQUE GENERALE - SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT - REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC - BRAKE SERVICE
TUNE-UP - TOWING

215 BOUL. HYMUS

POINTE-CLAIRE

TEL.: 694-1037

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS

PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

LIETUVA

- Medžiaga suknelėms - Crimline, kostiumams ir svarkams - sintetinė rūdė - pusė kainos.
- Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio - nuolaido iki 60%.
- Skarelės vilnonės arba šilkinės ir naujausios piešiniai.
- Megztukai, golfai ir puloveriniai - didžiausias pasirinkimas specialiais kainomis.
- Moteriški paltonai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik \$49.00.
- Vyriški megzt marškiniai (kanadiški) - pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9078.

3 HRS DRY CLEANING SERVICE

IN BY LES VETEMENTS ENTRETS A 1 P.M. READY BY 5 P.M. SERONT PRETS A

Spécial du samedi - Saturday Special

Dino's

VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGA! SEŠTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!

NETOYEURS - CLEANERS

7661-A CENTRALE 365-7146

495-90e Ave. 366-1143

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760

5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

LAURENT DAIGNEAULT

ESSO

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De LaVerendrye, pr. e. Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

SPAUDOS BALIUS

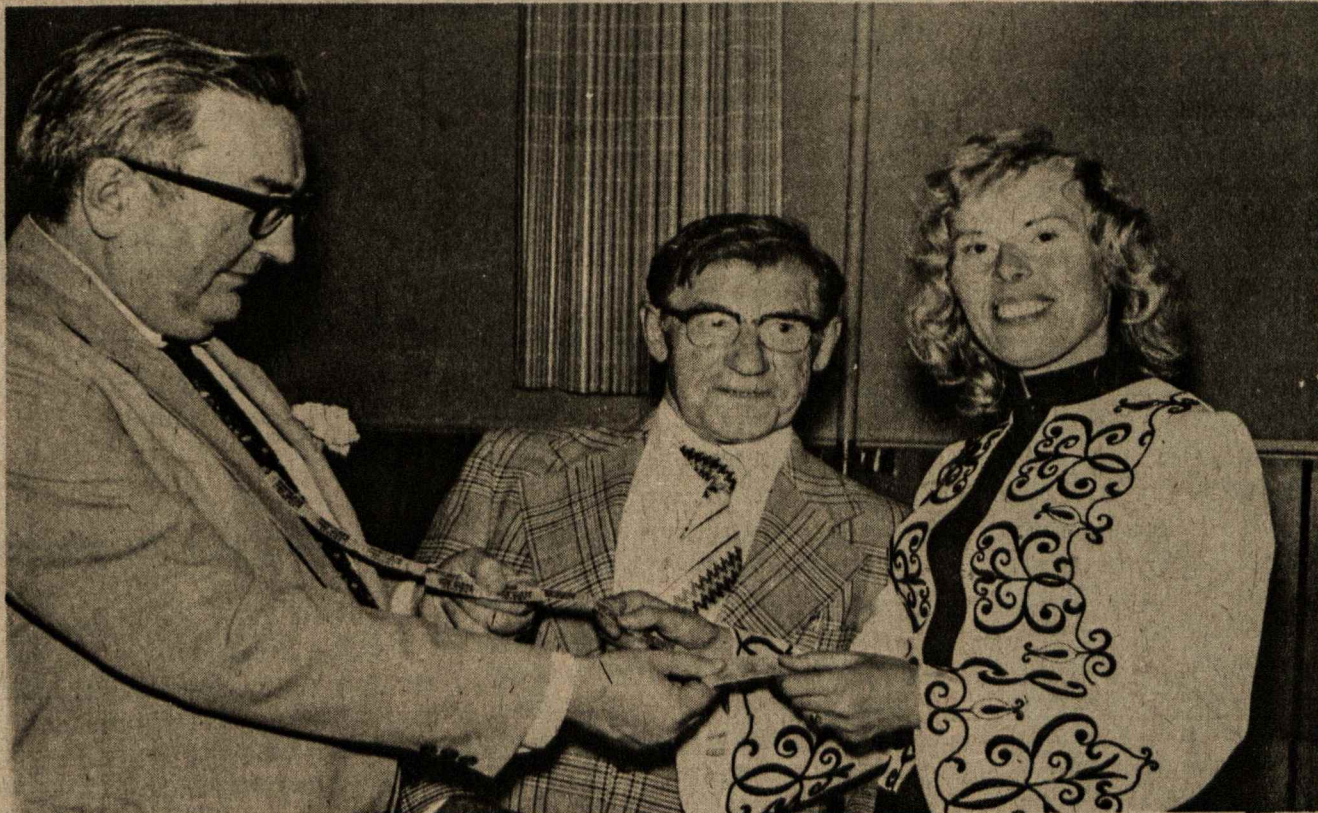
Tęsdami spaudos balius aprašymą, kalbėsime apie loteriją. Rengėjai džiaugiasi gausiu svečių atsilankymu ir tuo labiau, kai daugelis ateidami į balių, atnešė ir dovanų loterijai. Loterija yra vienas iš pagrindinių pajamų šaltinių su mažiausiomis išlaidomis. Todėl šių dienų organizacijų parengimuose be loterijos neapšėjama. Jei nebuvo vykdoma loterija per NL laikraščio 35 m. sukaktį, tai šio spaudos balius proga atsirado daugiau ir vertingesnių fantų. Todėl buvo didesnis skaičius laimėtojų, besidžiaugiančių, radus savo bilieto numerį išskabintame saraše ant sienos. Laimingiausia buvo Bronė Makauskienė, laimėjusi dalį E. Pakalniškienės dovanotą paveikslą, kuriai ten pat prie stalo tautietis pasiūlė 100 dol.

Loterijos reikalais rūpinosi rengimo komisijos narys Vincas Lukauskas. Technišką tvarkymą ir loterijos pravedimą vykdė Julė Gargasienė su keliomis talkininkėmis bilietų platinime.

Loterijai dovanuoja fantų /dalis skelbta anksčiau/ E. Pakalniškienė paveikslą, G. Čapkauskienė savo išleistą plokštelę, J. Stankaitis tautinį kaktaraištį, LK Mindaugo Šaulių kuopos moterų būrelis tautinę juostą. Kitais dalykais aukojo šie asmenys: V.G. Drešeris, J.M. Leknickai, R. Kalvaitytė, D. Baltrukonis, A.V. Daugela-vičiai, B. Bagdžiūnas. Degtinės / 40 oz. bonka/ - A. Norkeliūnas, Šv. Kazimiero parapijos choras, AV parapijos choras. Be to mažesniais butel. degtinės - VI. Drešeris, J. Martinaitis, H. Ado-

monis, J. Asipavičius, P. Bulka, M. Millenė ir P. Ž. Ivairios rūšies vyno arba šampano - J. Skučas, K. Gu-džiūnas, P. Petrauskas, E. Paunksnienė, J. Leknickas, M. Leknickienė, B. Makauskienė, A. Kalvaitis ir M. Guobys 3 bonkas. Pinigais - po 10 dol. V. Kačergius, P. Beleckas; 5 dol. J. Šlaučiu-lis; po 2 dol. P. Látvaitis ir E. Naujokienė.

Daugelis geradarių, atnešę į salę loterijai skirtas dovanas, paliko jas, nesuteikdami savo pavardžių.

Albertas Norkeliūnas išsilygia bilieteliu iš baro administracijos - R. Kalvaitytės ir K. Martinėno. Tėny's Photo Studio.

ATVYKSTA SU PASKAITA
Montrealio Lietuvių Akademinio Sambūrio susirinkimas įvyks gegužės 28 dieną, penktadienį 8 val. vakaro, NP seselių namuose, 1450 De Seve St. Montreal.

Psichologijos dr. kun. A. Poškus iš Ottawos universiteto skaitys paskaitą apie moderniosios psichologijos ryškesnius aspektus. Po paskaitos bus diskusijos.

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

• P. Kaulakis buvo susirgęs ir turėjo operaciją Reddy Memorial ligoninėje.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Montreal
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIE Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS

R. J. Išganaitis, BA, BCL

606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405,
Montreal, P.Q. - Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Talpgi galėjo atsitikti, kad priėmėjai netiksliai arba ir visai pavardžių neatžymėjo. Atsitikus tokioms klaidoms, rengėjų vardu atspirašome. /Bus daugiau/. NL.

Laukiu opsimokant
PRENUMERATĄ NL.

LITAS

"Lito" Kalendoriaus kon-kursas

Kasmet "Litas" spausdina savo nariams slėninį kalendorių. Jo viršelį panaudojami mūsų dailininkų paveiksai, grupinės jaunimo

22-ji KANADOS LIETUVIŲ DIENA

MONTREALYJE - 1976 - SPALIO MĖNESIO 9 - 10 DIENŲ

ar gamtos vaizdų nuotraukos ir panašiai. 1977 metais "Lito" valdyba nutarė pasiūlyti mūsų dailininkams paruošti specialiai kalendoriui pritaikytą viršelį. Esikizus siųsti "Litui", 1465 De Seve Street, Montreal, Que, H4E 2A8 iki rugsėjo mėn. 1 dienos. Galutiną viršelio projektą paruoštų tik tas dailininkas, kurio eskizas būtų priimtas. Premija \$ 100.00. "Litas" tikisi, kad

savo pasiūlymus atsųs ir jaunesnieji mūsų dailininkai.

Padidėjo O. 5 ml.

Per balandžio mėnesį "Litas" paaugo \$ 223,903 ir pasiekė \$ 6,685,996 balansą. Tuo metu nuo pradžios metų "Litas" padidėjo \$ 474,931, taigi beveik pusę milijono dolerių. Balandžio mėn. 15 d. visiems nariams buvo pri-rašytos pusės metų palūkanos už terminuotus indėlius bendroje sumoje \$ 74,606 ir balandžio mėn. 30 d. trijų mėnesių palūkanos už einamasias sąskaitas bendroje sumoje \$ 7,777. Palūkanos už taupomąsias sąskaitas pirmajam pusmečiui bus prirašytos birželio mėn. gale.

Jaunųjų narių ekskursija
"Lito" jaunųjų narių ekskursija, kaip ir kasmet, bus birželio mėn. gale. Dar nenustatyta į kur vykti. Narių sugestijos tuo reikalu labai pageidaujamos.

Reikalinga tarnautoja
Nuo rugpjūčio mėn. 1 d. "Lito" Aušros Vartų Skyriui reikalinga prancūzų kalbą

žodžiu ir raštu mokanti tarnautoja ar tarnautojas. Smulkesnų informacijų kreiptis į "Litą" telefonu 766-5827.

Pašventino paminklą. Tėvas Juozas Aranauskas pašventino Notre Dame kapinėse paminklą praeitais metais mirusiai a.a. Eufrozijai Čepaitienei. Paminklo projektą padarė Alfonsas Vazalinskas. Pašventinime dalyvavo abi dukros - Irena Vazalinskienė ir Goda Rudinskienė ir jų šeimos. Po pašventinimo įvyko vaišės ir metinių paminėjimas pas G.P. Rudinskus.

Jaunikto pagerbimas. Silvijos ir Vinco Plečiūčių bute įvyko smagus pobūvis pagerbti Juozui Plečiūčiui, greitai lanki sumanėnčiam žiedus su Regina Staškevičiute. Dalyvavo apie 40 gerų draugų, kurie pastrašė įdomią, proga pritaikytą ir Gyčio Vazalinsko paruoštą karikatūrą ir įteikė jaunikui praktiškų dovanų. Silvijos ir Reginos paruoštos vaišės buvo be priekaištų. Pr. R.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮSITIMI JUMS, PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITINKITE ! PASINAUDOKITE !

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA

3270 Boul. Longueuil, Montreal, P.Q. H1N 3A7

PIRKTI AR PARDUOTI

NEKILNOJAMĄ TURĄ PADĖS JUMS

V. PÉTÉRAITIS

254-4566 / Namų - 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALT - BALTRUKONIS

Sylka Realities Inc.

445 Jean Talon West, Suite 305,

Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.

Foto E.M.L.S.

Sistema.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UZ:

Einamasis s-tas 6.0%
Taupomasis s-tas 8.25%
Termin. ind. 1 metams 9.5%
Termin. ind. 2 metams 9.75%
Termin. ind. 3 metams 10.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbame vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.